

8 maja 1945 r.

Dzień kapitulacji faszystów

8 MAJA 1945 r. w Berlinie na przedmieściu Karlhorst reprezentanci dowództwa sił zbrojnych III Rzeszy: Keitel, Friedenberg i Stumpf w obecności przedstawicieli dowództw naczelnych Związku Radzieckiego, Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Francji podpisali akt bezwarunkowej kapitulacji. Po 2078 dniach wojny wywołanej agresją Niemiec hitlerowskich na Polskę działania zbrojne w Europie dobiegły kresu.

Okres II wojny światowej przeszedł do historii ludzkości

jako największy, najkrwawszy i najtragiczniejszy kataklizm. W wyniku tej wojny straciło życie ok. 55 mln ludzi, a ok. 35 mln zostało rannych lub okaleczonych. Bezpośrednie wydatki na wojnę wyniosły 1154 mld dolarów co równa się ok. 70 proc. dochodu narodowego państw zaangażowanych w wojnę. Straty materialne, na skutek zniszczeń wojennych w Europie ocenia się na 260 mld dolarów.

W zmaganiach II wojny światowej

(Dokończenie na str. 2)

Kurier

Szczeciński

PIĄTEK,
SOBOTA,
NIEDZIELA
6, 7, 8 MAJA
1983 ROKU
WYD. AB

Nr 89 (11 717)

Rok założenia 1945

Nakład: 160 000 egz.

Cena 5 zł

Odbywają się ostatnie narady i konsultacje

Jutro otwarcie Kongresu PRON

DZIS — w przeddniu rozpoczęcia w Warszawie I Kongresu Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego — odbywać się będą ostatnie już spotkania, narady i konsultacje poprzedzające to doniosłe wydarzenie w życiu naszego kraju. Do Warszawy przybywać będą uczestnicy Kongresu. Będzie ich blisko 2 tysiące. Reprezentują wszystkie regiony i środowiska społeczno-zawodowe, tworzące społeczną bazę działania PRON. Liczba uczestników tego ruchu przekroczyła 450 tys. osób.

W GODZINACH wieczornych, przybyli na Kongres działacze PRON z całego kraju, spotykają się w 8 zespołach z kierownikami resortów i instytucji centralnych. Spotkania te można traktować jako wstęp

do kongresowej debaty. Będą one bowiem płaszczyzną do przedstawienia w sposób bezpośredni, w imieniu własnym i w imieniu reprezentowanych przez siebie środowisk, opinii na temat różnych spraw naszego życia społecznego, politycznego i gospodarczego. Chodzi także o uzyskanie konkretnej odpowiedzi na pytania i uspokojenie wątpliwości, które zostały zgłoszone w kampanii przedkongresowej, na spotkaniach i w dyskusjach z mieszkańcami.

Ponad 180 uczestników Kongresu, członków Związku Socjalistycznej Młodzieży Polskiej spotka się z przedstawicielami resortów i instytucji centralnych reprezentowanych w Komitecie Rady Ministrów ds. Młodzieży. Mówić będzie o tym, co przeskądza jeszcze i hamuje młodzieżowe inicjatywy społeczne i produkcyjne,

realizację rządowego programu poprawy warunków startu życiowego i zawodowego młodzieży.

Javier Perez de Cuellar:

Propozycje radzieckie dodają otuchy

SEKRETARZ generalny ONZ, Javier Perez de Cuellar, wysoko ocenił nowe propozycje radzieckie dotyczące ograniczenia zbrojeń nuklearnych w Europie, przedstawione przez Jurija Andropowa w przemówieniu wygłoszonym na Kremlu, na przyjęciu wydanym na cześć delegacji partyjno-rządowej NRD.

Na konferencji prasowej w siedzibie ONZ Javier Perez de Cuellar stwierdził, że propozycje radzieckie dodają otuchy. Świadczy o tym, że Związek Radziecki zainteresowany jest osiągnięciem realnych, pozytywnych wyników. Inicjatywy przywódcy radzieckiego uważa za bardzo pozytywne — stwierdził Perez de Cuellar.

Reagan gotów kandydować...

WASZYNGTON PAP. W rozmowie z grupą dziennikarzy brytyjskich jeden z najbliższych współpracowników prezydenta Reagana wyraził nadzieję, że Ronald Reagan może oswoić, iż jest niemal pewien, że prezydent będzie się ubiegał o drugą kadencję prezydencką. Oznacza to, że Ronald Reagan przystąpi do kampanii wyborczej i będzie najprawdopodobniej kandydatem partii republikańskiej do prezydentury w wyborach 1984 roku.

Przypuszczam, że gdyby dzisiaj należało ogłosić decyzję, prezydent bez wahania zgłosiłby swoją kandydaturę do następnej kadencji — oświadczył Edwin Meese.

KADRA polskich kolarzy, z których wytypowany został zespół na Wyścig Pokoju przebywa w Rybniku, gdzie odbywa ostatnie treningi.

NA ZDJĘCIU: kadrowicze (bez Serediuka) na spacerze rowerowym. (CAF — Frelek)

Nasza drużyna na Wyścig Pokoju

WCZORAJ ogłoszono skład naszej reprezentacji na 36 Kolarski Wyścig Pokoju. Oto krótkie charakterystyki reprezentantów:

Andrzej Mierzejewski — ur. 1960 r., 172 cm, 72 kg. Z zawodu ślusarz. Zawodnik klubu

(Dokończenie na str. 10)

Sprawa dywersyjnych rozgłośni

Turecja odrzuciła prośbę USA

LONDYN PAP. Rząd turecki odrzucił prośbę Stanów Zjednoczonych o rozmieszczenie na terytorium Turcji jednostki przekazywanych radiowych dla rozgłośni „Wolna Europa”, „Radio Swoboda” i „Głos Ameryki”, prowadzących węgą działalność w eterze wobec Związku Radzieckiego i innych krajów socjalistycznych.

Zgodnie z informacjami dziennika „Milliyet” rząd turecki uzasadniając swoją decyzję, stwierdził, iż zainstalowanie w kraju tych urządzeń może negatywnie wpłynąć na stosunki Turcji z sąsiednimi krajami.

W nowym wydaniu —

po raz pierwszy

10 bm. matura

JUŻ tylko dni dzielą młodzież szkół średnich od egzaminu dojrzałości.

Do tegorocznego egzaminu dojrzałości przystąpi w województwie szczecińskim łącznie około 4 tysiące absolwentów szkół średnich; 1800 w liceach ogólnokształcących, 2200 w szkołach zawodowych. W Szczecinie odpowiednio — 1000 w liceach ogólnokształcących i 1500 w szkołach zawodowych.

W tym roku egzaminu maturalnego przebiegać będą według nowej formuły. Piszemy o tym obszernie na str. 4.

12 maja

Posiedzenie Sejmu

PREZYDIUM Sejmu postanowiło zwołać 35 posiedzenie Sejmu PRL w dniu 12 maja br. o godz. 11.00. Porządek dzienny posiedzenia przewiduje: pierwsze czytanie rządowego programu rozwoju rolnictwa i gospodarki żywnościowej do 1990 r.; powołanie członków Rady Spółeczno-Gospodarczej przy Sejmie oraz interpellacje i zapytania poselskie.

Prawo a moralność

Alimenty dla pasożyta?

DO rzadko spotykanych spraw sądowych należą takie, w których rodzice (lub jedno z nich) dochodzą alimentów od dziecka. Nierzadko

wtedy oburzamy się na myśl, że można w ogóle o swoich rodzicach zapomnieć, szczególnie wówczas gdy znikąd nie mały wymagają pomocy czy są w niedostatku.

Są jednak sprawy, które wywołują skutek odwrotny, a więc jeśli nie oburzenie, to przynajmniej pytanie: dlaczego rodzice domaga się alimentów od dziecka? (Dokończenie na str. 3)

Gwałcień i zabójca skazany na 25 lat

W SĄDZIE Wojewódzkim w Szczecinie zapadł wyrok w sprawie niejakiego Zdzisława T. uprzednio karanego już za kradzież, który w nocy 22 sierpnia 1981 r. dokonał — stosując brutalną przemoc — kilku gwałtów na kobietach, powodując zgon jednej ze swoich ofiar. Sąd, stwierdzając iż oskarżony miał, w przyczyn chorobowych ograniczoną w stopniu znacznym zdolność pokierowania swoim postępowaniem, skazał Zdzisława T. na 25 lat pozbawienia wolności, oraz 20 tys. zł grzywny.

Gwałtowne starcia w rejonie Bejrutu

BEJRUT PAP. W czwartek w rejonach Sufi położonych w pobliżu Bejrutu rozgorzały gwałtowne starcia między chrześcijanami i muzułmanami. Do walki wprowadzono artylerię. Pośpiesznie uciekli nawet na przedmieście Bejrutu. Według ostatnich doniesień najmniej 5 osób zginęło, a 22 zostało rannych. Wśród nich znaleźli się m. in. żołnierze francuski, wchodzący w skład międzynarodowych sił rozjemczych.

Od 13 bm. wchodzi w życie ustawa antyalkoholowa

Postowie o aktach wykonawczych

WARSZAWA PAP. Za tydzień — 13 bm. wchodzi w życie ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Sejmowe komisje: Zdrowia i Kultury Fizycznej oraz Spraw Wewnętrznych i Wymiaru Sprawiedliwości na wspólnym posiedzeniu 5 bm. sformułowały opinię o projektach aktów wykonawczych do tej ustawy.

Stanowisko specjalnie powoła-

nego zespołu poselskiego przedstawiła pos. Halina Koźniowska (bezp. okr. wyb. Lublin). Zespół zgłosił szczegółowe uwagi do osmiu z 21 rozporządzeń wykonawczych. Dotyczyły one m.in. uprawnień związanych z doprowadzaniem osób nietrzeźwych do izb wytrzeźwień, kontroli prowadzącej ustalanie cen alkoholu, li-

(Dokończenie na str. 2)

Egz. obow. Reg. 30/83

Konferencja naukowa w PAM

Problemy transplantacji nerek

DZIS odbywa się w Szczecinie w gmachu PAM przy ul. Rybackiej konferencja naukowa nt. „Problemy transplantacji nerek”

Wykład programowy pt. „Niektóre aspekty kliniczne przeszczepienia nerek” wygłosił prof. dr hab. med. Tadeusz Orłowski

Połączenie lotnicze

Kraków - Rzym

JAK dowiaduje się dziennikarz PAP, w najbliższą sobotę z podkrakowskiego portu lotniczego w Balicach odleci pierwszy, po dłuższym przerwie, rejsowy samolot do Rzymu

Jachty z „Teligi” na wystawę w Rydze

POLSKA Izba Handlu Zagranicznego organizuje od połowy maja br. w Rydze wystawę polskich wyrobów eksportowych

Wczoraj na m/s „Ledochowski” załadowano 8 jednostek z „Teligi”, 5 z „Cariny”, 3 „Gratey”, 1 „Cariny”, 1 „Cariny”

Dzień kapitulacji

(Dokończenie ze str. 1)

Wielki lewicy polskiej począwszy od bitwy pod Lenino stoczonej 12 października 1945 r. wysiłek zbrojny narodu koncentrował się na dekadującym dla losów Polski i przebiegu wojny frontie wschodnim

9 MAJA 1945 r., stał się największym zwycięstwem w dziejach oręża polskiego

M. KWIAKOWSKI

Postulowanie o aktach wykonawczych

(Dokończenie ze str. 1)

Przeżwoi i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która nakłada obowiązek rejestracji takich placówek.

Ogólnopolska Sesja Kół Naukowych Transport a gospodarka

O STUDENCKIM ruchu naukowym pisze i mówi się bardzo mało, za mało. Przecież za kilka lat (rok kilku miesięcy) obecni studenci staną się tymi, którzy dalej wprowadzać będą reformę gospodarczą

Jedną z jakich płaszczyzn wymiany doświadczeń, informacji, prezentacji jest właśnie organizowana w dn. 6-8 bm. w Szczecinie II Ogólnopolska Sesja Kół Naukowych nt. „Transport a gospodarka”

192 konferencja plenarna Episkopatu Polski

WARSZAWA PAP. W dniach 3 i 4 bm. obradowała w Częstochowie na Jasnej Górze konferencja plenarna Episkopatu Polski

W poczuciu powszechnej odpowiedzialności za wspólne dobro

WIZYTA Ojca Świętego - głosi m. in. komunikat wyrażający wyznaczenie poczucia wspólnej odpowiedzialności za wspólne dobro

Komunikat DOKP

W ZWIĄZKU z robotami drogowymi na odcinku Biologard - Koszalin od dnia 4 do 28 maja br. zostaje zmieniony częściowo rozkład jazdy pociągów pasażerskich

Wyczerpanie odpadów

WARSZAWA PAP. 25 maja odbędzie się druga tura „klasówek reformy”

25 maja - II tura „klasówek z reformy”

WARSZAWA PAP. 25 maja odbędzie się druga tura „klasówek reformy”. Sprawdzian za znajomości nowych zasad gospodarowania będzie zdawał ok. 2 tys. dyrektorów przedsiębiorstw państwowych

Sprawdzian dla dyrektorów

WARSZAWA PAP. 25 maja odbędzie się druga tura „klasówek reformy”. Sprawdzian za znajomości nowych zasad gospodarowania będzie zdawał ok. 2 tys. dyrektorów przedsiębiorstw państwowych

Wielkość!!! Totalizator Sportowy zaprasza do udziału w dodatkowych zakładach z okazji MIĘDZYNARODOWEGO Kolarskiego Wyścigu Pokoju Warszawa - Berlin - Praga

Piece i grabie

W STOCZNI Szczecińskiej im. Adolfa Warskiego wykorzystują odpady produkcyjne

25 maja - II tura „klasówek z reformy”

WARSZAWA PAP. 25 maja odbędzie się druga tura „klasówek reformy”. Sprawdzian za znajomości nowych zasad gospodarowania będzie zdawał ok. 2 tys. dyrektorów przedsiębiorstw państwowych

Sprawdzian dla dyrektorów

WARSZAWA PAP. 25 maja odbędzie się druga tura „klasówek reformy”. Sprawdzian za znajomości nowych zasad gospodarowania będzie zdawał ok. 2 tys. dyrektorów przedsiębiorstw państwowych

Za granicą o Polsce

◆ Fiasko poczynań tzw. podziemia ◆ Absurdalność zachodnich sankcji ekonomicznych

WSZYSTKIE główne agencje prasowe z uwagą relacjonują posiedzenie Biura Politycznego KC PZPR. Agencja France Presse zwraca uwagę, że Biuro Polityczne stwierdziło, iż imperializm i siły opozycji wewnętrznej starają się zakłócić przygotowania do wizyty papieża w Polsce. Biuro Polityczne dodaje AFP, oceniając przebieg uroczystości 1-majowych uznano, że poczynyta tzw. podziemia zakończyły się fiaskiem.

ROWNIEŻ Agencja Reutersa zwraca uwagę na stwierdzenie, że tzw. opozycja wewnętrzna popierana jest przez zachodnie kółka imperialistyczne, które starają się wstrzymać odrodzenie gospodarcze w kraju i zakłócić przygotowania do wizyty papieża. Amerykańska agencja AP odnotowuje ten fragment komunikatu ogłoszonego po posiedzeniu Biura Politycznego, w którym mowa jest, że koła imperialistyczne „starają się wbić klin między państwo i Kościół”.

Prasa czechosłowacka szeroko omawia przebieg wydarzeń w Polsce i 3 maja Organ KC KPCh „Rude Pravo” w artykule opatrzonym tytułem „Falszywy głos z podziemia” pisze, że z okazji rocznicy Konstytucji 3 Maja zwolniony byłby „Solidarność” próbował organizować różne akcje antypaństwowe. Wszystkie wtorkowe wystąpienia antypaństwowe miały krótkotrwały i osoboniony charakter. „Rozpaczliwe próby sil antysojalistycznych i zachodnich ośrodków dywersji,

by zakłócić postępującą stabilizację sytuacji w Polsce — pisze „Rude Pravo” — zakończyły się raz jeszcze niepowodzeniem”. Korespondent paryskiego dziennika „Humanite” pisze o przygotowaniach do Kongresu PRON. Stwierdza, że „postulaty wysuwane przez ten ruch mają wiele punktów zbliżonych z postulatami Kościoła”. Dziennik pisze, że gen. W. Jaruzelski wyraził zadowolenie z wyników spotkania z tymczasowym kierownictwem ruchu i stwierdza, że rząd pragnie wydzielić poglądy, opinie i krytyki dla „wzmocnienia socjalistycznego państwa i jego demokratycznych mechanizmów”.

ZACHODNIEMIECKI „Handelsblatt” opublikował komentarz oparty na opiniach instytutu badań gospodarczych w Hamburgu. W komentarzu tym czytamy, że sankcje niektórych państw zachodnich przeciwko Polsce, np. celnicze przez USA klauzuli największego uprzywilejowania — są absurdalne z ekonomicznego punktu widzenia. W wyniku tego rodzaju po sunięć zmniejsza się i tak już ograniczone możliwości eksportowe Polski, a co za tym idzie jej zdolność do spłaty długów. Polska nie może spłacać kredytów bankowych, które teraz muszą być zerwane przez poszczególne państwa zachodnie, które poręczyły te kredyty. W rezultacie koszty sankcji gospodarczych przeciwko Polsce ponoszą zachodni podatnicy.

Również bezsensowne z punktu widzenia ekonomicznego „było zerwanie przed ponad rokiem przez rządy zachodnie różnym w sprawie konwersji spłat długów przypadających na rok 1982. Zdaniem „Handelsblatt” rządy zachodnie powinny jak najszybciej doprowadzić do rozwiązania istniejących obecnie problemów finansowych.

Do Korei Południowej

Uprrowadzenie chińskiego samolotu

PEKIN PAP. W czwartek przed południem został uprowadzony do Korei Południowej chiński samolot, na którego pokładzie znajdowało się 105 osób. W trakcie uprowadzenia dwóch członków załogi zostało rannych. Samolot produkcyjnej brytyjskiej „Trident”, odbywający planowy rejs z Szanghaju (Mandżuria) do Szanghaju, po zmianie kursu skierował się do KRLD i po przekroczeniu strefy zdemilitaryzowanej, co stało się powodem alarmu bojowego, wylądował 48 km na południe od tej strefy w miejscowości Czanczon. Pasażerom, obywatelom CHRL i 3 Japończykom oraz 3 osobom załogi pozwolono opuścić samolot po prawie 7 godzinach od chwili wylądowania. Ranni zostali przewiezieni do szpitala.

W Pekinie rzecznik państwowych linii lotniczych CHRL poinformował, że samolot „Trident” został uprowadzony do południowokoreańskiej bazy lotniczej, nie podając bliższych szczegółów.

Zaprzysiężenie prezydenta Izraela

PARYŻ PAP. W czwartek w oarła mienie Izraelczym odbyła się uroczystość zaprzysiężenia Chaima Herzoga na stanowisku prezydenta Izraela.

Zajmie on miejsce Ichaka Nawona i będzie sóstym z kolei prezydentem Izraela od czasu utworzenia tego państwa w roku 1948.

Stado słońi spustoszyło kilka wiosek

LUANDA PAP. Jak donoszą z Akry, najście wielkiego stada słońi na kilka wsi i miejscowości w zachodniej Ghanie wyrządziło bardzo poważne straty materialne. Wielkie stado słońi „rozgniewanych” ciężył zmniejszaniem się ich naturalnych pastwisk z powodu gospodarczej działalności człowieka zniszczyło plantacje kakao i inne uprawy oraz zżarło z ziemią kilkadziesiąt farm.

BOCIANIE GNIAZDO

STATKI NA WEJŚCIU: m/s „Wejherowo” z Finlandii, m/s „Syrenka” z Kopenhagi i Oslo, m/s „Ziemia Mazowiecka” z Tampa do Szwajcarii, m/s „General Bem” z Gdyni, m/s „Niewiadom” z Norwegii. STATKI NA WEJŚCIU: m/s „Kwidzyn” do Finlandii, m/s „Swinoujście” do Antwerpii, m/s „Mirosławiec” do Rumunii, m/s „Kapitan Ledóchowski” do Gdańska, m/s „Gniezno II” do Szwecji, m/s „Warka” do Holandii, m/s „Mielec” do Irlandii. STATKI NA WEJŚCIU 7 BM: m/s „Piotrków Trybunalski” ze Szwecji, m/s „Koscielny” z Danii. STATKI NA WEJŚCIU 7 BM: m/s „Skizal” do Danii, m/s „Kopalnia Piaseczno” do Włoch ze Szwajcarii, m/s „General Bem” do Włoch ze Szwajcarii, m/s „Kopalnia Sonowice” do Bremenu. STATKI NA WEJŚCIU 8 BM: m/s „Wróżka” z Norwegii, m/s „Marynarz Migala” z Norwegii, m/s „Rabka Zdrój” z Rotterdamu, m/s „Swierdów Zdrój” z Antwerpii, m/s „Starachowice” z RFN, m/s „Suwalki” z Danii. STATKI NA WEJŚCIU 8 BM: m/s „Svrenka” do Kopenhagi, m/s „Poznaniec Śląski” do Amsterdamu, m/s „Huta Zgoda” do Rotterdamu, m/s „Piotrków Trybunalski” do Holandii. STATKI NA WEJŚCIU 9 BM: m/s „Ziemia Wielkopolska” do Szwajcarii, m/s „Uniwersytet Jagielloński” do Gdańska, m/s „Niewiadom” do Danii, m/s „Starachowice” do Irlandii, m/s „Suwalki” do Danii.

Rekordowy szczupak

KOSZALIN PAP. Wszystko na to wskazuje, że rozpoczęty w tych dniach sezon połowów szczupaków będzie rekordowy. Już w pierwszych dniach złowiono kilkadziesiąt sztuk. Trafili się także szczupak-olbrzym, wagi ponad 9 kg i miał 102 cm. Rekordowego szczupaka złowił na jeziorze Rosnowo koło Koszalina Stefan Sienkiewicz z Koszalina.

(Dokończenie ze str. 1) ka, którego nie wychowywał, nie utrzymywał, a nawet go nie znał, a teraz wymusza od dziecka alimenty?”

Oto ojciec i córka po wielu, wielu latach spotkali się po raz pierwszy na sali rozpraw. On liczył 63 lata, ona 40. Ojciec, który na rozprawie córki nie poznał (mówił do niej per „pani”), przypomniał sobie o jej istnieniu dopiero gdy jako inwalida II grupy, pozostał bez żadnego zapotrzebienia rentowego czy emerytalnego (otrzymuje jedynie zapomogę społeczną). W pozwie, wniesionym na jego rzecz przez Ligę Kobiet, zarzucił córce, że nie troszczy się o ojca. Zapominał jednak o swoich „zasługach”. Tych mianowicie że nigdy nie przyczynił się do jej wychowania i utrzymania, okradal i ją i matkę (swoją żonę), a wszystko co miał to przepijał. Od 1947 r. nie pracował w zakładach upośledzionych. Od 1950 r. wymeldował się z domu. W pozwie skierowanym do sądu wskazał nazwisko panienskich córki, mimo że od 20 lat jest ona mężatką.

Sąd Rejonowy w Szczecinie miał do rozwikłania nietławie zagadnienie prawne: podejść formalnie do sprawy i uznać, że wystarczą do jej rozstrzygnięcia łączące strony węzły krwi i tylko z tego tytułu zasądzić alimenty, czy też uznać, że związek krwi tu nie wystarcza, lecz należy badać czy żądanie ojca jest nadużyciem prawa sprzecznym z zasadami współzycia społecznego czyli normami moralnymi?

Sąd przyjął pierwsze rozwiązanie. Zasadził tysiąc złotych

Nikaragua Powstrzymanie inwazji

HAWANA PAP. Ludowa armia sandinowska powstrzymała postęp inwazji 1200 byłych gwardzistów somozowskich, którzy w sobotę przeniknęli z Hondurasu do Nikaragi. Koordynator rządu Daniel Ortega podał w środę, że tego dnia wojsko opanowało przygraniczne góry, które napastnicy zajęli w departamencie Nueva Segovia. Wcześniej w komunikacie ministerstwa spraw wewnętrznych Nikaragi ogłoszono, że podczas walk „zadano kontrewolucjonistom poważne straty”. W dokumencie potwierdzono także obecność żołnierzy honduraskich w terytorium nikaraguańskim w pobliżu Jalapa. Ich celem jest zapewnienie wsparcia logistycznym byłym gwardzistom i możliwości ewakuowania rannych, ponadto z terytorium Hondurasu kontynuowany jest ostrzał artyleryjski, mający ograniczyć możliwości przemieszczania się jednostek armii sandinowskiej. Już pod koniec ub. r. byli gwardziści usiłowali opanować Jalapę, co jednak zakończyło się niepowodzeniem. Minister spraw zagranicznych Nikaragi Miguel d'Escoto określił obecne natarcie podjęte w rejonie Jalapy jako nową fazę inwazji zapoczątkowaną w styczniu i lutym br. z Hondurasu.

Rząd nikaraguański ocenił w środę, że działania agresywne prowadzone przeciwko Nikaragui z Hondurasu, (tj. z północy) i Kostaryki (tj. z południa) tworzą część tego samego projektu amerykańskiego, realizowanego przez Centralną Agencję Wywiadowczą USA. Sytuację w rejonie granicy kostarykańskiej przedstawił bezspiesznie dowódcy służby bezpieczeństwa państwowego, Juan Jose Ubeda. Podkreślił, że w Kostaryce działają cztery ugrupowania kontrewolucyjne zgrupowane w tzw. sojuszu rewolucyjno — demokratycznym.

W KRAJU tym istnieje 10 obozów w pobliżu granicy z Nikaragui. Zainstalowano tam też rozgłośnice kontrewolucyjną „Głos

Sandino” nadająca programy na Nikaragui z karabskiego portu Limon w Kostaryce działają 4 fabryki motorowe zakupione przez byłego komendanta sandinowskiego, obecnie jednego z filarów ARDE Edena Pastora w Panamie. Uroczystości te prowadzą akcje w wybrzeży nikaraguańskich. Na początku kwietnia br. ok. 200-300 km. tr. rewolucjonistów przeniknęło na teren nie opodal rzek Indio i Maiz na wybrzeżu atlantyckim Nikaragui.

Na czele ARDE, oprócz Edena Pastora znajduje się też Alfonso Robelo, który niegdyś wchodził w skład władz sandinowskich oraz uważający się za przywódcę Indian Misikito, Brocklin Rivera. W „komunikacie wojennym nr 1” używają oni, że rozpoczęła i ma walczyć „o wyzwolenie Nikaragui” zapiska „Ruchów sukcesu na Kontro ARDE. Zapewniają utworzenia Edena Pastora, byłego komendanta „zero” opanowały 16 rejonów. Zapowiadają utworzenia „frontu atlantyckiego”, wzmocnienie działalności w strefie wybrzeża Pacyfiku i nawet w centrum Nikaragui.

W dwuznacznej sytuacji znajduje się rząd kostarykański, który twierdzi, że kraj ten nigdy nie posłuży jako baza do akcji przeciwko terytorium, wiek krajowej „środkowoamerykańskiej emu”, przydelegacji Kostaryki Luis Alberto Monge zapowiedział w środę, że zostanie się do Organizacji Państw Amerykańskich (OPA) o skierowanie ugrupowania pokojowego, które miałyby strzec granicy z Nikaragui. Podkreślił, m. in., że przemawia za tym fakt, iż Kostaryka nie posiada własnej armii, a kryzys gospodarczy nie pozwala na zwiększenie sił policyjnych. Tym niemniej przy obserwacji aktywności związanej się obecnej ekipy rządzącej w Kostaryce z rządem Stanów Zjednoczonych.

W przyszłym roku Papież odwiedzi kraje azjatyckie

RYM PAP. W środę dobrze poinformowane źródła watykańskie, zapowiedziały na przyszły rok podróż papieża Jana Pawła II do Azji. Będzie to już druga podróż Jana Pawła II na ten kontynent. Zródła watykańskie podają, że papież podczas podróży do różnych części świata, aby odwieścić na wszystkie zaproszenia stara się odwiedzić jak najwięcej państw.

W przyszłym roku odwiedzi słowy Kościoła katolickiego oczekują Indie, Sri Lanka, Tajlandia, Indonezja, Singapur i Hongkong.

Alimenty dla pasożyta?

tu widzenia prawnego jak i społecznego. Z tego pierwszego punktu widzenia dlatego, że powód, gdyby istotnie — jak to przyjmuje sąd — pracował przynajmniej przez 5 lat, to niewątpliwie otrzymałby rentę inwalidzką. Każdy obywatel PRL ma prawo do jej otrzymania, gdy przepracuje 5 lat, co jest śmieśdnie małym okresem w stosunku do 63 lat, gdyż takim wiekiem legitymuje się powód. Poza tym jeśli sąd zdecydował się uznać, że powód jednak pracował zawodowo, to dlaczego nie przeprowadził dowodu z zeznań świadków, zaproponowanych

przez pozwaną na okoliczność, iż ojciec jej pracą się nie zajął? Delikatnie więc mówiąc sądzę dość pochopnie przyjął za pewnik coś co nim nie jest... SĄDZĘ, że bardziej interesujące są jednak inne powody, a mianowicie społeczne, z których przyczyn wyrok zasądzały alimenty dla ojca-pasożyta nie może być zaaprobowany. Społeczeństwo bowiem zorganizowane w socjalistycznym państwie, kierujące się socjalistycznymi zasadami moralności nie może i nie powinno wspierać żądań alimentacyjnych osób, które uchylały się od pracy, nadużywały alkoholu i nie zapewniały sobie żadnego zabezpieczenia na przyszłość. Państwo wydało uchylającą walkę osobom uchylającym się od pra-

cy i nadużywającym alkoholu (vide — stosowne akty prawne niedawno wydane) i sądy, które wydają wyroki w imieniu PRL winny te okoliczności mieć na uwadze. Wydaje się w rezultacie, że zasądzenie od córki chociażby symbolicznej zlotówki jest krzywdzące, godzące w dobro człowieka pracującego i stojące w sprzeczności z zasadami współzycia społecznego w PRL.

AKCENTUJAC mocno te słowa nie mogą się jednak wywołać wrażenia, iż sprawa nie jest bynajmniej tak jednoznaczna. Nasuwa się bowiem pytanie: jeżeli więc córka nie będzie płacić alimentów na rzecz ojca, to czy państwo ma w takich wyjątkowych przypadkach przejąć na siebie obowiązek alimentacyjny? Jeśli zaś tak, to czy stać nas na taki wydatek (choćby istniecie od kilku lat fundusz alimentacyjny)? A w końcu czy państwo, nazywane ostatnio coraz częściej państwem opieki społecznej, istotnie musi być filantropem?

Pytań więc jest dużo, wątpliwości mnożą się... Uważam przeto, że najwyższy w Polsce organ sądowy — Sąd Najwyższy — winien w tej sprawie wypowiedzieć się, jeżeli oczywiście zostanie tu zainicjowana rewizja nadzwyczajna.

I JESZCZE ostatnia wątpliwość: Halina W., pozwana w omawianym tu procesie — jak twierdzi — należy do Ligę Kobiet. W czym więc interesie działała ta organizacja jeżeli w tak wątpliwych społeczno-prawnie sprawach występuje przeciwko swojej członkini? (Lex)

ORZECZENIE to nie wydaje się przekonywujące, tak z punktu

10 MAJA rozpoczyna się matury 1983. Emocje będą tym razem większe niż zazwyczaj. Do normalnego z tej okazji podniecenia dołączy się bowiem fakt, iż będą to matury „nowe”, do których młodzież przystąpi po raz pierwszy. A wszystko co nowe budzi przecież większe zaniepokojenie. Mówi się, iż będą to matury trudniejsze od dotychczasowych. Taka jest bowiem intencja zmian.

I TU się budzi pierwsza wątpliwość. Czy ceny tych przeobrażeń nie poniesie sama młodzież? Przecież szkoły są takie same jak dotąd, poziom nauczania nie uległ zmianie. Rosną jednak wymagania. Nowy regulamin matur został ogłoszony z początkiem tego roku szkolnego. Mało więc było czasu na oswojenie się z nim, głębsze jego poznanie itp. Nie było też dość czasu na gruntowniejsze przygotowanie się do nowych egzaminów dojrzałości. A przecież w normalnym toku proces ten trwa całe cztery lata nauki w szkole średniej.

Z drugiej jednak strony władze oświatowe uspokajają, że na maturze nie będzie można wymagać więcej niż to, co obejmuje program, nie więcej niż były w stanie przekazać swym wychowankom nauczyciele.

JAK WYPADNĄ ABITURIENCI SZKÓŁ ZAWODOWYCH?

CO jakiś czas zmieniamy kształt naszych matur. Raz idziemy w kierunku zaostrzenia wymagań, innym znowu zwracamy się w stronę ich większej liberalizacji, a więc złagodzenia rygorów formalnych. Tak było poprzednio — przy wprowadzaniu zmian u progu lat siedemdziesiątych. Rezultatem tego posunięcia było szersze otwarcie wrotów do zdobywania cenzuru maturalnego młodzieży ze średnich szkół zawodowych, w których większość stanowi młodzież pochodzenia robotniczego i chłopskiego. Rezultatem

nie należy dodać, że tak jak dotychczas zostaje w mocy postanowienie, że abscent powstrzeć może na świadectwie ukończenia szkoły średniej. Nie daje ono jednak prawa wstępu na studia — tę możliwość zapewnia uzyskanie świadectwa maturalnego.

MATURY 1983

W nowym wydaniu — po raz pierwszy

tego był duży wzrost liczby absolwentów tych szkół przystępujących do egzaminów dojrzałości. Czy było to błędne? Chyba nie. Nawet ci, co na razie nie myśleli o studiach, próbowali sił na egzaminie maturalnym z myślą o przyszłości. Powstało pytanie, jak będzie teraz? Czy podniesienie propeceki nie odrąba części młodzieży ze szkół zawodowych do sięgania po świadectwo maturalne? Trudno przewidzieć, odpowiedź na to pytanie przyniesie najbliższa przyszłość.

WYDAJE SIĘ, iż na decyzję młodzieży z liceów ogólnokształcących nowy regulamin matur nie będzie miał większego wpływu. Tam, tak jak zazwyczaj, przeważająca większość abiturientów myśli o studiach wyższych a więc będzie próbować sił na maturze. Przy okazji

Wzrasta też liczba przedmiotów na egzaminie maturalnym do liczby pięciu (dwa pisemne i trzy ustne — w liceach ogólnokształcących). Szczególnie uprzywilejowany został na maturze język ojczysty. Jest on obowiązkowy dla wszystkich, tak w formie pisemnej jak i ustnej. I jest to na pewno słuszne. Wiele jest narzekania na poziom opanowania języka ojczystego przez młodzież. Również same egzaminy maturalne w latach ubiegłych tego dowodziły. W wielu szkołach wyniki matur z języka polskiego były słabsze niż z matematyki. Obecnie nie wystarczy poprawna praca pisemna. Trzeba będzie wykazać się poprawnością języka mówionego, umiejętnością wystawiania się, a więc tym wszystkim, czego nie sposób sprawdzić w pracy pisemnej.

I trzeba powiedzieć, iż zarówno uczniowie, jak i nauczyciele żywią duże obawy o przebieg tej części matur. Młodzież przychodzi do szkół średnich z dużymi brakami w edukacji z języka ojczystego ze szkół podstawowych, które trudno nadrobić przy normalnym natłoku materialu.

W NOWYCH maturach wysunięte zostały na pierwsze miejsce także języki obce. Dla młodzieży z liceów ogólnokształcących język obcy na maturze ustnej jest obowiązkowy. Wiadomo jak jest u nas z nauczaniem języków. Poziom nie należy do wysokich. Nie będzie więc łatwo młodzieży uporać się z tym zadaniem. Nie było też czasu na należyte przygotowanie się, zasady nowych matur zostały ogłoszone jak już zostało wspomniane, dość późno. Można mieć jednak nadzieję, że szkoły zdają sobie z tego sprawę i wymagania w tym dziedzinie nie będą zbyt wygórowane. Ważne, że języki obce zostały nareście podniesione do należytej godności i że w perspektywie poziom nauczania tych przed

miotów maturalnych będzie w szkołach wzrastał.

NOWA matura niesie ze sobą ułatwienie dla części młodzieży z liceów ogólnokształcących. Spełniło się z dawna wyrażane pragnienie „humanistów” zwolnienia ich na maturze z matematyki. Jak wyraził się minister oświaty i wychowania — Bolesław Faron, szkoła kończy w tym wypadku z fikcją. Po wszechnie wiadomo, jakie „siły” były uruchamiane w szkołach, aby dać szansę zdania matematyki na maturze zdolnym „humanistom”, dla których ten przedmiot stanowił przeszkodę trudną do pokonania.

Obecnie będą mogli się wykazać w zamian wiedzą, którą im pasjonuje i stanowi przedmiot ich uzdolnień. Mają tutaj

możliwość wyboru spośród przedmiotów humanistycznych, przyrodniczo-fizycznych czy języków obcych (wchodzi także w grę łacina i greka).

Czy uciერი na tym prestiż samej matematyki? Chyba nie. Pozostaje ona nadal obowiązkowym przedmiotem pisemnym w klasach matematyczno-fizycznych i o profilu podstawowym, a także we wszystkich średnich szkołach zawodowych. W rezultacie więc i większość młodzieży przystępującej do matury składać będzie egzamin pisemny z tego przedmiotu. Zaś ci, którzy będą mogli go uniknąć i tak muszą się wykazać niezbędnym kwantum wiedzy z matematyki z zakresu obowiązującego programu, co jest niezbędne do uzyskania świadectwa ukończenia szkoły średniej.

NOWA matura odstepuje od oparcia w części ustnej postanawia m. in. o następującym: Resort oświaty stanął na stanowisku, iż ta forma nie sprawdziła się, że zbyt mało przynosiła korzyści edukacyjnych. Można z tą tezą dyskutować i łatwo ją podważyć. Było to coś nowego w dość skostniałym tradycyjnym systemie egzaminów dojrzałości. Młodzież wybitnie uzdolniona i rozmiłowana w określonej tematyce miała pole rozwinąć się w kierunku zainteresowań. Prawda jest, że forma ta rozbiła jednolność i łatwą do ujęcia w rygorzy strukturę matur. Czy jednak należało z niej zrezygnować? Warto się zastanowić, czy do tej sprawy nie należałoby powrócić.

Danuta DRACHAL

REGULAMIN premiuje najlepszych

REGULAMIN egzaminu dojrzałości, przedstawiony szkołom i uczniom w części ustnej postanawia m. in. o następującym:

§ 2. I. Egzamin dojrzałości przeprowadza się w okresie od 10 maja do 10 czerwca.

§ 4. I. Egzamin dojrzałości składa się z części pisemnej i ustnej.

2. W części pisemnej egzamin obejmuje dwa przedmioty:

- 1) język polski — we wszystkich typach i profilach szkół oraz
- 2) w zależności od typu i profilu szkoły:
 - a) historię — w liceach ogólnokształcących w klasach o profilu humanistycznym,
 - b) historię lub język łaciński — w liceach ogólnokształcących w klasach o profilu klasycznym,
 - c) biologię lub matematykę — w liceach ogólnokształcących o profilu biologiczno-chemicznym,
 - d) matematykę — w liceach ogólnokształcących w klasach o profilu podstawowym i matematyczno-fizycznym oraz we wszystkich szkołach zawodowych,
 - e) język obcy nowożytny lub przedmiot wskazany dla danego profilu — w liceach ogólnokształcących w klasach realizujących rozszerzony program danego języka obcego.

3. W liceach ogólnokształcących w części ustnej egzamin obejmuje trzy przedmioty:

- 1) język polski,
- 2) język obcy nowożytny,
- 3) jeden z następujących przedmiotów do wyboru abiturienta: język łaciński, język grecki, historia, geografia, biologia, matematyka, fizyka, chemia.

§ 13. Do egzaminu ustnego są dopuszczalni abiturient, którzy z egzaminu pisemnego, z języka polskiego otrzymali ocenę co najmniej dostateczną. W przypadku oceny niedostatecznej z drugiego przedmiotu egzaminacyjnego (język obcy nowożytny, język łaciński, historia, biologia, matematyka) abiturient może być dopuszczony do egzaminu ustnego, jeżeli w dwóch ostatnich klasach otrzymał ocenę końcową co najmniej dobrą z tego przedmiotu. W tym przypadku abiturienta obowiązują dodatkowo egzamin ustny przedmiotu zadanego przed przystąpieniem do drugiej części egzaminu dojrzałości.

O JEST NOWA MATURA JEST TRUDNIEJSZA?

NAJOGÓLNIJĘJ rzec biorąc, nowa matura stawia surowsze kryteria oceny. Po egzaminie pisemnym z dwóch przedmio-

tematycznych i sposoby ich literackiej prezentacji w powieści dwudziestolecia międzywojennego.

4. Dramaty moralne „ocelonych” i poszukiwania „nauczyciela i mistrza”. Przedstaw temat na podstawie wybranych utworów z pozycji i prozy polskiej po 1945 roku.

5. Jak działa na ciebie magia sceny... czyli twoje wielkie przeżycia teatralne.

ROK 1981

Technika i licea, szkoły artystyczne oraz licea zawodowe dla młodzieży nie pracującej na podbudowie szkoły podstawowej:

1. Wykazać, że literatura Oświecenia włączyła odrodzenie Rzeczypospolitej i jej był niepodległy z odnową moralną człowieka i jego wychowaniem.
2. Literatura oceniła historię. Artystyczny obraz Powstania Listopadowego w wybranych utworach z różnych epok.
3. W jakim stopniu twórczość pisarzy młodopolskich potwierdza twierdzenie J. Kasprzowicza „Kochałem najłżejsze źdźbło trawy, co z łosem się zmagam”.
4. Zapropnuj i uzasadnij swój wybór zestawu utworów Państwowego Instytutu Wydawniczego, który można opatrzyć mottom: „Jeszcze Polska nie zginęła póki my żyjemy”.
5. Bohater filmu jako postać proponowana widzowi do akceptacji

ROK 1982

1. Twórczość Ignacego Krasińskiego — moralistyka czy ironia i septycyzm.
2. Koncepcja szczęścia oraz celu i sensu życia w literaturze polskiego Romantyzmu i pozytywizmu.
3. Główne kierunki zainteresowań

lub odrzucenia. Rozwiń temat w opraciu o znane filmy.

ROK 1982

1. Odrodzenie i Oświecenie — dwie epoki poszukiwania prawdy o człowieku i świecie w świetle poezji i dramatu.
2. Dominujące motywy tematyczne i sposoby ich literackiej prezentacji w wybranych utworach polskich pozytywistów.
3. Dylematy etyczne bohaterów S. Żeromskiego, M. Dąbrowskiej i Z. Nałkowskiej.
4. Władysław Broniewski — poeta buntu i subtelny liryk. Rozwiń temat na podstawie wybranych utworów.
5. Która powieść współczesnych wadziłabyś chętnie na ekranie? Uzasadnij wybór uwzględniając problem adaptowania literatury na język filmu.

ROK 1981

- Tematy w technikach i liceach na podbudowie zasadniczej szkoły zawodowej dla młodzieży nie pracującej.
1. Na podstawie wybranych utworów literatury staropolskiej i własnych przemyśleń udowodnij tezę wynikającą z dramatu Jan. Kochanowskiego „Odpawa posłów greckich” — „los państwa zależy od moralności jego obywateli”.
 2. Twórczość literacka Adama Mickiewicza jako realizacja i potwierdzenie horacjanjskich słów

„Pomnik (rwałszy stworzyłem niżli w spłzu ryl)”.

3. Cezary Baryka i Maciek Chelmiński — twoje spojrzenie na ich życie i ideale.

4. Człowiek i jego sprawy w poezji Leopolda Staffa, Juliana Tuwima i Władysława Broniewskiego.

5. Jaki bohater literacki jest potrzebny współczesnej młodzieży? Uzasadnij swój pogląd, nawiązując do znanych ci utworów.

ROK 1982

1. Jaka role w kulturze polskiego Odrodzenia odegrał jego najwybitniejszy przedstawiciel?
2. Która z ideałów i hasel pozytywistycznych znalazły najpełniejszy wyraz w twórczości ówczesnych pisarzy i zachowały aktualność aż do dziś?
3. Słowa W. Broniewskiego: „Będę z wami, kiedy już nie napiszę więcej” — przedstawić temat na podstawie wybranych utworów o latach wojny i okupacji.
4. Tragizm pokolenia, któremu przyszło umierać by „Polska mogła znów żyć”. Przedstawić temat na podstawie wybranych utworów o latach wojny i okupacji.
5. Poszukiwanie ci decyzy co do wznowienia wydania dwóch pozycji z literatury pięknej. Dokonaj wyboru i uzasadnij go.

ROK 1981

Tematy w liceach i technikach dla pracujących (wcielonych i zaoecznych).

1. Problem moralnej odnowy narodu i odrodzenia państwa w literaturze polskiego Oświecenia.
2. Główne postawy poetów romantycznych w dyskusji o Powstaniu Listopadowym.
3. W niektórych utworach literackich odnajdujemy realizację myśli Stefana Żeromskiego, wyrażonej w słowach „Trzeba rozrywać rany polskie, żeby się nie zabliźniły błoną podłości”. Uzasadnij wybór.
4. Człowiek w świetle utworów II wojny światowej.
5. Rola i znaczenie pracy w kształtowaniu opinii publicznej i integrowaniu życia narodowego. Rozwiń temat na podstawie wybranych artykułów i własnych przemyśleń.

ROK 1982

1. Literackie świadectwo mądrości politycznej dawnych Polaków. Przedstawić temat na podstawie wybranych utworów literatury staropolskiej.
2. Co nam pozostało wieszczu? Rozwiniemy o roli i znaczeniu twórczości A. Mickiewicza w literaturze polskiej.
3. Uzasadnij, że polska literatura międzywojnia szukała odpowiedzi na dramatyczne pytanie: „Powiedz, ziemię srożę, komu ty jesteś ojczyzną?”.
4. Jakże dostrzegasz wartości dokumentalne i artystyczne w utworach o latach wojny i okupacji?
5. Rola filmu w życiu współczesnego człowieka. Rozwiń temat uwzględniając różne gatunki filmu.

Dla przypomnienia — tematy maturalne z języka polskiego

Ekologia i technologia

CZŁOWIEK WYRÓSŁ Z PRZYRODY, stanowi jej integralną część. Jest jej dzieckiem — ale dzieckiem marnotrawnym; marnującym i niszczącym bezmyślnie dane mu bogactwo. Tak twierdzą przynajmniej, i chyba nie bez racji, „zieloni” — zwolennicy i członkowie ruchów ochrony środowiska.

WSPÓŁCZESNA nauka bez większego trudu jest w stanie ustalić optymalny stan środowiska przyrodniczego. Optymalny dla samego człowieka i jego zdrowia; pozostałymi tylko przy tym — argumentując „porozumowanie” — argumenty o zachowaniu przyrody, poszczególnych gatunków itp. Może też nauka ustalić — i ustala — granice tolerancji, które przekroczenie nie tylko obniża jakość ludzkiego życia, ale wręcz zagraża zdrowiu i życiu poszczególnych przedstawicieli gatunku „homo sapiens”.

Od lat — ostatnio z coraz większą częstotliwością i nateżeniem — działalność człowieka odkształca środowisko naturalne w sposób dalece wybiegający poza owe granice tolerancji.

SAMOCHÓD TRUJE I KOSZTUJE

WSPÓŁCZESNA technologia, materializująca się zarówno w środkach konsumpcji jak i produkcji, nie jest z punktu widzenia jej wpływu na środowisko kontrolowana i rozwija się w kierunku ekologicznie niewłaściwym — stwierdza Antoni Kantecki w swej ciekawej pracy poświęconej diagnozie ekologicznych skutków modelu spożycia ukształtowanego w latach siedemdziesiątych, przygotowanej dla potrzeb Komitetu Badań i Prognoz „Polska 2000” PAN. Jako przykład podaje m. in. silnik spalinowy.

To urządzenie, które „pchnęło naprzód” naszą cywilizację, wytwarza poza energią służącą do napędzania pojazdów wiele różnych substancji szkodliwych dla zdrowia i życia ludzi. Są to np. węglowodory, tlenek węgla, tlenki azotu, a w przypadku benzyny „sóltej” — wysokooktanowej — także związki ołowiu.

Niezależnie od samoistnego ujemnego wpływu na ludzki organizm — węglowodory wchodzą np. pod wpływem światła słonecznego w reakcję z tlenkami azotu. Powstaje nadazotan acetyleny — fotochemiczny smog, zauważalny pod postacią drażniącej ocy i utrudniającej widzenie mgiełki. Walka z tym smogiem, dość skuteczna, rodzi z kolei problem większego zanieczyszczenia tlenkami azotu — zwłaszcza silnie toksycznym, niszczącym komórki płuc dwutlenkiem azotu, dostrzeżonym jako brunatny gaz w miejscach o bardzo dużym natężeniu ruchu samochodowego.

W tym kontekście negatywnie trzeba ocenić koncepcje rozwoju motoryzacji indywidualnej, powodującej nie tylko większe zanieczyszczenie powietrza przez spaliny wydalane z setek tysięcy silników, ale również zwiększone zużycie paliwa. Komunikacja samochodowa, choć wygodna, w każdym wydaniu jest z ekologicznego punktu widzenia nader kosztowna. Jak obliczyli uczeni, energia potrzebna do przemieszczenia 1 tony ładunku na odległość 1 km koleją wynosi średnio 92,5 Kcal — gdy w przypadku samochodu ciężarowego jest to już ok. 512 Kcal. A więc prawie sześciokrotnie większe zużycie paliwa. W dodatku porównanie kosztów budowy czteropasmowej szosy o gładkiej nawierzchni i tej samej długości linii kolejowej o porównywalnej wielkości ruchu dowodzi, że ta pierwsza zajmuje czterokrotnie więcej gruntu i pochłania prawie czterokrotnie więcej energii.

Dodatkowe elementy w krytycznej z ekologicznego punktu widzenia ocenie motoryzacji, to

namienne tolerowanie pojazdów „zadymiających” ulice na skutek niesprawności gaźników lub niewłaściwego paliwa, dopuszczanie do eksploatacji emittujących szczególnie wiele zanieczyszczeń silników dwusuwowych, a wreszcie skojarzone działanie na organizm człowieka trucizn motoryzacyjnych i przemysłowych w wielkich aglomeracjach. Jak wskazują specjalści, np. dwutlenek siarki może sparaliżować te komórki płuc, które odpowiedzialne są właśnie za usuwanie wdychanych z powietrza zanieczyszczeń — powstrzymując proces samooczyszczania organizmu i zwiększając kontakt substancji chorobotwórczych z płucem. To skojarzone działanie zanieczyszczeń różnego pochodzenia ma znaczenie szczególnie w naszym kraju — gdzie, jak oceniają specjalści, udział silników spalinowych w emisji do atmosfery szkodliwych związków wynosi ok. 20 proc. (w Europie zachodniej do 40 proc., a w USA do 60 proc.).

Nie powodują więc prawie żadnego nacisku na ekosystemy wodne.

A detergenty? Te po wykorzystaniu stają się źródłem bardzo poważnych zanieczyszczeń. Tak było początkowo, gdy wytwarzano je poprzez syntezę pochodnych ropy naftowej i otrzymywano cząsteczki rozgałęzione, nie podlegające rozkładowi i przechodzące przez oczyszczalnie; tak jest i obecnie, gdy zmieniono technologię wytwarzania otrzymując detergenty składające się z cząsteczek nierozgałęzionych, podlegających rozkładowi. Te ostatnie bowiem zawierają grupę benzenową, która w wodzie może być przetwarzana w trujący fenol. Środowisko wodne obciążają również dodawane do detergentów dla zmniejszenia wody twardości, które mogą stymulować nadmierny wzrost glonów.

Racje przemawiające przeciw detergentom są więc wąskie. A jakie są argumenty „za”? Okazuje się, że dość słabe. De-

„Renta opóźnienia” — naszą szansą?

DLACZEGO DETERGENTY?

W LATACH 1960—1977 nastąpił w Polsce blisko 34-krotny wzrost zużycia syntetycznych środków piorących — detergentów. Symptom nowoczesności? Może, ale chyba opanicznie rozumiane. Pomiędzy zastrzeżeniami lekarzy, którzy czynią detergenty odpowiedzialnymi za wiele szerszych się schorzeń alergicznych; spojrzmy na tę „nowoczesność” oczyma ekologa.

Tradycyjne środki piorące, jak mydło w różnych postaciach, są naturalnymi produktami organicznymi, złożonymi głównie z tłuszczów; gdy znajdują się w ściekach — zostają rozłożone przez bakterie gnilne,

tergenty są bardziej skuteczne od tradycyjnego mydła tylko wówczas, gdy zachodzi potrzeba zmniejszenia wody — twierdzą ekolodzy i niektórzy specjalści z zakresu inżynierii chemicznej; można by więc wbudować np. w każdą pralkę urządzenie do zmniejszania wody i stosować zwykłe mydło w większości przypadków — pod czas gdy tendencja obecna jest używanie w większości przypadków właśnie detergentów. — Jest to — stwierdza w cytowanej pracy A. Kantecki — przejaw nieliczenia się z wymogami środowiska naturalnego, a wysokie koszty ekologiczne takiego postępowania są ceną, jaką płacimy za pasywną politykę

technologiczną, naśladownictwo i brak własnych oryginalnych rozwiązań.

NIEZNISZCZALNE ŚMIECI

NOWOCZESNE — to sztuczne. Twierdzenie to, choć jawnie fałszywe, zdaje się przyswiewcać działalności wielu ludzi, mających wpływ na kształtowanie profilu produkcji — a więc i konsumpcji. Czy zawsze chcę „dorównania” musi iść w parze z bezkrytycznym ściąganiem wzorców? Czy włókna i tworzywa sztuczne, mimo swych niewątpliwych zalet, muszą być stosowane tak szeroko i powszechnie? Polska jest jeszcze w dobrym momencie na postawienie podobnego pytania, bowiem w erę wszechobecnej sztuczności w otaczającym nas świecie materialnym dopiero usiłujemy się wepchnąć. A może by ją ominąć?

Pomińmy nieoibojętny przeciw wpływ różnego typu sztucznych materiałów chemicznych na zdrowie człowieka — pozostając przy ekologicznym problemie „niezniszczalnych śmieci”, jakim są w istocie odpady różnego typu „plastików” i sztucznych włókien. W przeciwieństwie do polimerów naturalnych — jak celuloza zawarta w bawelnie czy kreatyna w wełnie — polimery syntetyczne są formami obcymi przyrodzie, a zatem niezniszczalnymi biologicznie. unicestwić je może tylko człowiek — np. spalając i zanieczyszczając atmosferę trującymi produktami tego procesu, bądź też poddając dalszej obróbce — wykorzystując. Tu jednak napotyka na barierę organizacyjno-technologiczną, z reszta przypadającą na czynnik uwagi na ogromną różnorodność sztucznych tworzyw i niemożność ich wspólnego wykorzystania, a także niezbędne dodatkowe nakłady — inwestycji, energii i pracy. Odwołajmy się znów do cytowanej pracy: A. Kantecki domaga się przeprowadzenia rzetelnego rachunku społecznych korzyści i strat związanych z wprowadzaniem tworzyw sztucznych — a także zrewidowania tradycyjnego poglądu, że przedmiot zużyty i wyrzucony przez konsumenta przestaje gospodarczo istnieć. W kraju, w którym dotychczas dorobiliśmy się na szczęście jedynie niezwrótnych plastikowych opakowań do mleka, pro-

blem należy do przyszłości — tym bardziej warto jednak dziś o nim dyskutować.

W Polsce mamy bowiem w sferze ekologii do czynienia ze swoistą „rentą opóźnienia”; **opóźnienia w rozwoju ekonomicznym sprawiają, że środowisko naturalne nie jest obciążone w tym stopniu, w jakim mogłoby być. Nawet obecny kryzys gospodarczy sprawił, że stan tego środowiska relatywnie polepszył się. Na jak długo?**

Nie idzie o to, by powstrzymać rozwój gospodarki, by hamować marsz ku nowoczesności. Nowoczesność trzeba jednak właściwie pojmnąć — jako postęp we wszystkich sferach ludzkiego życia, nie zaś objawiający się polepszeniem jednej, zaś skandalicznym i przyszłościowo niepokojącym pogorszeniem drugiej. Społeczny popyt nie może tu być wytlumaczonym, bo — jak twierdzą specjalści — zwiększonym zadaniami społecznymi i zwiększonym dostawom produktów chemicznych nie towarzyszy wzrost świadomości społecznej o indywidualnych, ekologicznych i nawet gospodarczych szkodach, jakie ponosią za sobą ta wielka produkcja. A w chemii bywa tak, że niewielkiemu nawet wzrostowi produkcji towarzyszy nieproporcjonalnie wielki negatywny efekt ekologiczny.

Badacze amerykańscy zcauwają, że wzrostem stopy życiowej („czynnik obfitości”) można zaoszczędzić jedynie 1—5 proc. zaś wzrostem liczby ludności tylko 12—20 proc. globalnego przyrostu zanieczyszczeń — cała zaś reszta przypada na czynnik technologiczny, zmiany w sposobie wytwarzania. Idąc w tym kierunku „produkcjami” (z ekologicznego punktu widzenia można to słowo ująć w cudzysłowie) krajinami mamy szansę uniknięcia ich błędów. Konieczny jest do tego — twierdzi A. Kantecki — bardziej krytyczny i aktywny stosunek decydentów, producentów i technologów do „produkcji” technik wytwarzania, opracowanie alternatywnych rozwiązań — także odnośnie modelu konsumpcji. Konieczne jest też chyba — dodajmy — upowszechnienie wiedzy o zagrożeniach, jakie model dotychczasowy niesie — nam i przyszłym pokoleniom.

Najkrócej jak można

Nad mapą Polski

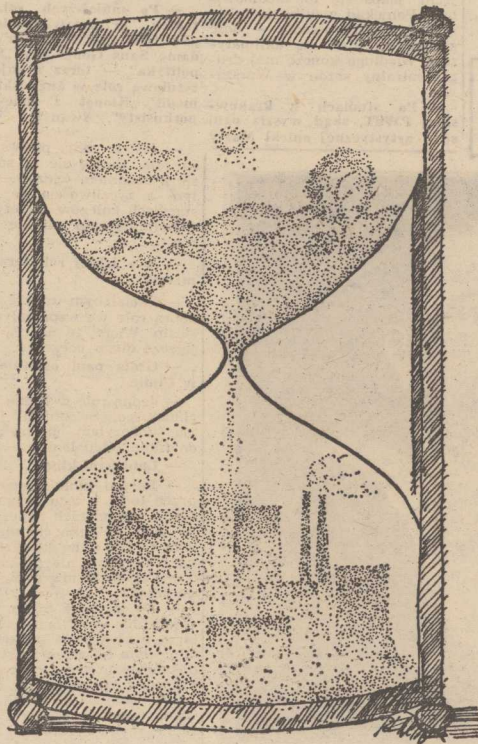
RZĄD OGŁOSIŁ ostatnio mapę pt. „Polityka lokalizacyjna państwa w latach 1983—85” — dokument niezwykle ciekawy, który opisuje parę ważnych dla Polaków spraw. Wiemy, że preferowany pas rozbudowy przemysłu pobiegnie ze wschodu na zachód, zaczynając się w Białej Podlaskiej i Siemiatyczach, a następnie sięgnie po Elk i Szczytno, dalej — wspina się ku północy (ale omija pas nadmorski z regionami gdańskim i szczecińskim) a kończy się nad Odrą — w rejonie Koszyna, Słubic, Krosna Odrzańskiego. Od strony południowej granice tego pasa preferowanego wyznaczają miasta (też wędrując od wschodu): Łuków, Siedce, Mankinia, Płońsk, Cheltno, Nakło, Piła, Krzyż, Gubin, Zalesie — przemysł z południowej części Polski zamierza się przenieść na północ. Patrząc na tę mapę i zastanawiam się. Co powiedzą ludzie z północy? Mieszkańcy miast preferowanych?

Będą się cieszyć — wzorem pokolenia lat pięćdziesiątych i pokolenia lat sześćdziesiątych? Czy będą się lekkać — wzorem pokolenia lat siedemdziesiątych? Będą z tymi preferencjami łączyli swoje nadzieje na awans społeczny, czy będą żyli otąd w lekku o swoją egzystencję? To są najprostsze pytania, jakie w roku 1983 wywołuje uprzemysławianie, urbanizacja. Odpowiedzi nie znamy. Można natomiast domniemywać, że między latami pięćdziesiątymi a osiemdziesiątymi nastąpiła reorientacja wobec dobrodziejstw uprzemysławiania.

Ta sama mapa przynosi opis obszarów ekologicznego zagrożenia, które występują akurat w rejonach najbardziej uprzemysłowionych. Należą do nich: rejon Trójmiasta, rejon Szczecina-Swinoujścia, Bydgoszcz i Toruń, Włocławek, Płock, Konin, Poznań, Legnica, Turoszów, Wrocław, Łódź, Puławy, Chelm, Tarnobrzeg, Piotrków Tryb., Kielce, Częstochowa, Opole, Śląsk od Bielska-Białego do Krakowa, Tarnów...

Myślę zatem, że Polacy lada moment mogą przemysł wręcz znieznawidzić. Czy można do tego dopuścić?

(J. K.)

KOMUNIKAT

Zakład Gazowniczy SZCZECIN

ul. Tama Pomorzańska 26

zawiadamia PT Odbiorców

że zgodnie z Zarządzeniem Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 17 stycznia 1983 r. (MP z 1983 r. nr 2, poz. 14) istnieje możliwość uzyskania zgody na korzystanie z gazu dla celów ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych.

Warunkiem uzyskania takiej zgody jest otrzymanie w naszym zakładzie pozytywnych warunków technicznych.

Informuje się, że z dniem 16.04.1983 r. obowiązuja od daty pierwszego odczytu gazomierza na terenie całego kraju niższe podane odczyty:

1. Opłata określona przepisami taryfowymi dla ludności za paliwa pobrane rocznie w ilości do:
 - a) 3000 m sześć. gazu ziemnego wysokometanowego
 - b) 2800 m sześć. gazu zaazotanowanego lub mieszanek propan-butan-powietrze
 - c) 4000 m sześć. gazu koksowniczego lub miejskiego.
2. Dwukrotna opłata, o której mowa w pkt. 1 za paliwa gazowe pobrane w ilości:
 - a) powyżej 3000 m sześć. do 5000 m sześć. gazu ziemnego wysokometanowego
 - b) powyżej 2800 m sześć. do 6000 m sześć. gazu ziemnego zaazotanowanego lub mieszanek propan-butan-powietrze
 - c) powyżej 4000 m sześć. do 10 000 m sześć. gazu koksowniczego lub miejskiego.
3. Czwierokrotna opłata, o której mowa w pkt. 1 za paliwa gazowe pobrane rocznie powyżej ilości określonych w punkcie 2.

Jednocześnie informuje się, że za nielegalny pobór gazu w rozumieniu par. 6 pkt. 1 Zarządzenia Ministra Górnictwa z dnia 3 maja 1978 r. w sprawie warunków dostarczania paliw gazowych (MP z 1978 r. nr 16 poz. 56) będą pobierane opłaty zgodnie z Zarządzeniem Ministra Górnictwa z dnia 16 czerwca 1981 r. (MP z 1981 r. nr 16 poz. 132) w wysokości 15-krotnej ceny taryfowej dla ludności.

Za nielegalne pobieranie paliw gazowych uważa się pobieranie tych paliw:

- a) bez zawarcia umowy z dostawcą,
- b) w wyniku samowolnego przyłączenia się do sieci gazowej dostawcy,
- c) przy samowolnym całkowitym lub częściowym pominięciu rozliczeniowego przyrządu pomiarowego,
- d) w ilościach większych od wskazanej rozliczeniowego przyrządu pomiarowego np. na skutek samowolnego przerobienia lub celowego uszkodzenia przyrządu albo celowej zmiany jego wskazań,
- e) niezgodnie z warunkami umowy w tym dla celów nie wymienionych w umowie.

Dla informacji PT Odbiorców podaje się, że o wydanie warunków technicznych może ubiegać się każda osoba prowadząca gospodarstwo domowe.

Pod pojęciem gospodarstwa domowego należy rozumieć każdy odrębny lokal mieszkalny liczący jednym odrębnym gazomierzem lub przez jeden punkt rozliczeniowy.

W przypadku rozliczania poprzez jeden gazomierz kilku gospodarstw domowych za odrębne gospodarstwo domowe należy uznać:

- w budownictwie ugrupowanym osobę fizyczną posiadającą odrębny przydział na użytkownika lokalu mieszkalnego wystawioną przez właściwy organ administracji terenowej, spółdzielnię mieszkaniową lub zakład pracy w przypadku budynku zakładowego,
- w budownictwie prywatnym:

a) osobę fizyczną zameldowaną na stałe w przedmiotowym budynku posiadającą tytuł własności lub współwłasności potwierdzony przez Państwowe Biuro Notarialne lub stosowne orzeczenie sądu,

b) osobę fizyczną zameldowaną na stałe w budynku prywatnym objętym szczególnym trybem najmu posiadającą przydział na użytkownika lokalu mieszkalnego wystawioną przez właściwy organ administracji terenowej.

Podnajemca lokalu mieszkalnego nie rozliczonego odrębnym gazomierzem w rozumieniu rozliczeń należności za gaz nie stanowi odrębnego gospodarstwa domowego.

Wniosek o wydanie warunków technicznych powinien zawierać:

- nazwisko i imię wnioskodawcy,
- adres zamieszkania,
- powierzchnia ogrzewalna,
- ilość gospodarstw domowych,
- tytuł uznania za gospodarstwo domowe

- określenie dokumentu, na podstawie którego uznano gospodarstwo domowe i jego cechy,

- mapka geodezyjna.

Wnioski z terenu województwa szczecińskiego przyjmowane będą w Zakładzie Gazowniczym Szczecin, ul. Tama Pomorzańska 26, natomiast z terenu województwa gorzowskiego w Rejonie Gazowniczym Gorzów ul. Sikorskiego nr 72/73.

Jednocześnie informujemy, że zezwolenia na ogrzewanie gazowe nie będą wydawane w miejscowościach, w których rozprowadzany jest gaz miejski.

2009-K

"KURIER SZCZECIŃSKI" - dziennik RSW „Prasa - Książka - Ruch”. Wydawca - Szczecińskie Wydawnictwo Prasowe. Adres redakcji - pl. Holdu Pruskiego 8. TELEFONY: centrala 430-21, sekretariat red. nac. 457-41, sekret. 457-21, dz. miejski 462-35, dz. ekonomiczno-morski 427-71, dz. sportowy 379-50, dz. łączności z czytelnikami 456-21, BIURO OGŁOSZEŃ 384-34. Za treść i termin druku ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności. Nr indeksu 35034 Druk - Szczecińskie Zakłady Graficzne. R-2

NAUKA

LEKTOR - język niemiecki. Tel. 23-16-26. 12134-G

KOREFETYCJE na temat. Tel. 45-173. 12155-G

PRACA

ZATRUDNIÉ pracowni-ka w salonie gier. Mo-że być młody rencista. Tel. 384 24. 11934-G

PANIA w ogrodnictwie zatrudnię, chętnie ten- ciskie. Ogrodowa 32. 12106-G

ZATRUDNIÉ murarza. Tel. 356-23. 12234-G

OPIEKUNKA, chętnie emerytka służy zdra- rowia potrzebna w mi- sciu na wyjeździe. Tel. 22-33-85. 12235-G

MATRYMONIALNE

MAJ miesiącem? bez- płatnego przyjmowania ofert. Biuro Matrymo- nialne „Duel” - 78- 600 Wałcz P-91. 11761-G

OFICERA WP, MO o- kolo 50 lat pozna kul- turalną pani. Cel ma- trymonialny. - Oferty Biuro Ogłoszeń Szczecin 11919

NIERUCHOMOŚCI

DOMEK szeregowy sprzedam. Oferty Biu- ro Ogłoszeń Szczecin 11648

DOM wolno stojący sprzedam. W rozlicze- niu dwa mieszkania. Szczecin, ul. Spi- ska 1. 12062-G

DOMEK jednorodzinny własnościowy zamienie na M-3 i M-2 spółdziel- cze. Warunki do uzgo- dnienia. Wadomościę Szczecin-Wielgowa, ul. Borsucza 17. 12121-G

DOMEK szeregowy za- mienie na komfortowe M-4 lub M-3 nowe bu- downicwo do II. mie- sta osiedle. - Gonty- ny, Książąt Pomors- kich. Oferty Biuro O- głoszeń Szczecin 12223.

KUPNO

ŻUKA - kupię. Tel. 522-108. 12167-G

SILNIK Wicher 25 KM do łodzi motorowej - kupię. Tel. 365-84. 12176-G

ŁODÓWKĘ Minsk 16 na gwarancji - kupię. Tel. 22-99-98. 12166-G

BONY PeKaO - kupię. Tel. 350-51. 12063-G

BLAM kartulowy czarny - kupię. Tel. 82-35-89. 12196-G

AUTOMAT do lodów - kupię. Tel. 438-35. 12183-G

SŁOWNIK norwesko- polski i dywan welnia- ny 3x4 - kupię. Tel. 471-09. 12118-G

AKORDEON Welmeister 96, 120-basowy - kupię. Tel. 438-35. 12224-G

RÓŻNE

TELEPOGOTOWIE - Zbigniew Knop - 351- 06. 11946-G

TELEPOGOTOWIE - Jan Stryla - 705-58. 11913-G

TELEPOGOTOWIE - Marek Michalak 772-74. 12166-G

TELEPOGOTOWIE - Leszek Krawczyński 23-97-85. 8145-G

TELEPOGOTOWIE - Tadeusz Kaczorek, tel. 75-100. 10516-G

TELEPOGOTOWIE - Jan Barczyk - 750-34. 8503-G

TELEPOGOTOWIE - Brunon Jakimowicz 391-31. 4153-G

TELEPOGOTOWIE - Kazimierz Chłód 454- 37. 10488-G

TELEPOGOTOWIE - Waldemar Czernik Po- godno 808-04. 11334-G

ANTENY „Dipol” 359- 76 - Marian Zak. 11896-G

CYKLINUJE, układam parkiety podłogi, tel. 520-395 Eugeniusz Mys- liński. 12008-G

BEZPŁYWE cyklino- jenne, Roman Pawlak - 25-00-32. 10044-G

CYKLINOWANIE Ta- deusz Brzóda - 391-47. 11704-G

TAPETOWANIE me- lanie, Jerzy Zaniew- ski, tel. 62-40-49. 4813-G

INSTALACJE elektrycz- ne - Zygmunt Witko- wski 82-17-67. 12019-G

USŁUGI hydrauliczne, tel. 82-45-62 - Andrzej Woloszyn. 10134-G

NAPRAWA telefonów, gniazdek, instalacje, tel. 718-88 - Sławomir Sobczak. 9648-G

MONTAZ zaluzji, tel. 173-304, Stanisław Ko- walczyk. 11331-G

NAPRAWA lodówek, zamrażarek zmywarek typ SL-83 pralek auto- matycznych „Blom- berg” Metalotechni- ka, tel. 23-03-44. 10765-G

NAPRAWA lodówek - Leon Kimszal, tel. 775- 23 od 18 do 21. 9854-G

NAGROBKI pomniki odświeżam, naprawiam, zapadnięte podnoszę. Andrzej Wyszynski, tel. 447-97. 11496-G

SPRZEDASZ - kupisz artykuły sportowe i turystyczne w sklepie przy ul. Dworcowej 19 (namioty, rowery), a także uzyskasz informa- cje tel. 397-31. 9938-G

MYCIE okien, sprząta- nie. Tel. 454-77, po 16 12057-G

WYKONUJE nagrobki i płyty lastrykowe. Mie- czysław Olszak, Szczeci- n, ul. Dwrnickiego 5, tel. 73-449. 12139-G

SEGMENTY, komplety wypożyczkowe, seg- menty kuchenne, ławy ogrodnicze, oferuje sklep meblowy ul. Ja- na z Kolna i A vis a vis przystani wodolo- wów. 11421-G

MEBLE nowoczesne i stylowe, złowomniwa- ki w sklepie przy al. Wojska Polskiego 168. 3568-G

AUTOZBYT - kupno - sprzedaż samocho- dów, podzespołów i ak- cesoriów. Władysław Krzysztof Bobryk. 6941-G

NOWEGO Poloneza (1000 km) zamienie na podobnego Fiata 136 p - Oferty Biuro Ogło- szeń Szczecin 12120.

KALORYFERY 1 m żeliwne zamienie na 0,6 m lub kupię. Tel. 70-900. 12157-G

SPRZEDAŻ

ŁAŻE (1977) sprzedam. Tel. 389-67. 12188-G

ŁAŻE 1500 (grudzień 1977) sprzedam. Tel. 723-68. 12210-G

PEUGEOTA 104 - sprze- dam. Tel. 703-44. 12149-G

SYRENE Bosto tania ogłosię. Oferty Biuro Ogłoszeń Szczecin 12068.

AUDI 100 LS (1978) sprzedam. Ul. Bohate- rów Gęta Warszaw- skiego 13/14, po godz. 17. 11965-G

FIATA 126p (1978) sprzedam. Tel. 71-100 po godz. 16. 11929-G

FIATA 127 - sprzedam. Stan dobry. Tel. 446-74. 11014-G

FELGI do Fiata 125, szyby do Mercedesa - sprzedam. Tel. 70-800. 12137-G

PRZYCZEPĘ campingo- wą nową sprzedam. Malczewskiego 36/29. 12209-G

ROWER Traper - sprzedam. Tel. 448-37. 12100-G

MOTOROWER Simson 4 biegi elektronik sprze- dam, Ogńskiego 12 - garaż, po 16. 11045-G

WSK 175 na części sprzedam. Ul. Łokietka 24/4. 11468-G

KOLCZYKI złote - sprzedam. Przecznicza 3/7. 11891-G

PIANINO sprzedam. Spółdzielcza 28. 11890-G

TELEWIZOR kolorowy turystyczny Junost - sprzedam. Tel. grze- cznociowy. 619-814 od godz. 15-21. 12175-G

RADIO Radmor, 2 ko- lumny, magnetofon, p- ński, stereo, oraz adapter - sprzedam. Tel. 477-09. 12219-G

FOTEL wiklinowy i bujak oraz blat mosię- zny sprzedam. Spółdziel- cza 28. 11893-G

PRZECZAN, biurko ta- nio sprzedam. Tel. 22-23-05. 12160-G

DIWANY 2,5x3,5, 2x3 nowe strzyżone NRD - sprzedam. Ul. Rus- ka 3/4. 12217-G

KOMPLETNE wyposa- żenie gabinetu kosme- tycznego sprzedam. Starzard Szczec., tel. 77-02-86. 11590-G

NOWA siatka ogrodza- niowa wys. 110, 140, 150 sprzedam. Tel. 613-784. 11853-G

Zarządowi i pracownikom „Spolem” P.S., CZSS O/W, kolarzom emerytom, ko- leżankom i kolegom, przyjacielom, znajomym i sąsiadom, którzy oka- zali pomoc, pamięć i współzucie oraz uczestniczyli w pożegnaniu śp.

Caruty Szczerbik
najserdeczniejsze wyrazy wdzięczności składają:
MAŻ, CÓRKA, SYN, SYNO- WA I WNUCZKA ORAZ RO- DZINA

Z głębokim bólem zawiadamiamy, że 5 maja 1983 roku odszedł od nas na zawsze najukochańsza Córka i Siostra śp.

Ewa Łuszcz
z d. Morozow
lat 28

Pogrzeb odbędzie się 9 maja o go- dzinie 13.30 na cmentarzu w Szcze- cinie-Dąbju

o czym zawiadamiają pogrzeżeni w smutku
MATKA I SIOSTRA Z RO- DZINĄ

PONTON, namiot duży sprzedam. Tel. 459-59. 12069-G

BUTLE gazowa 33 kg polj. sprzedam. Ul. Ru- gińska 37/17. 12194-G

LIŚY na kurtek, tuner Faust sprzedam. 820-318. 12188-G

TCHÓRZOFRETKI sprzedam. Tel. 807-70. 11776-G

SKÓRY owcze sprze- dam. Tel. 467-28, nie- dzieła. 12062-G

PIASZCZ zamowij, rozmiar 44 sprzedam. Tel. 455-80. 12189-G

MOTOCYKLOWY skó- rzany kombinezon za- chodni sprzedam. Tel. 74-210. 12095-G

SUKNIE ślubną z żor- zety japońskiej oraz welonk sprzedam. Tel. 22-43-85, po godz. 16. 12108-G

PIESKI pekińczyki 2- miesięczne sprzedam. Ul. Chmielewskiego 8a/10. 11664-G

DOBERMANA sprze- dam. Tel. 614-410. 11853-G

ZŁOTE cocker-spanie- le sprzedam. Szczeci- n-Skolwin, Artyleryjska 45. 11999-G

10-TYGODNIOWE czar- no-białe spaniele - sprzedam 525-540. 12098-G

DOBERMANA suczka 3-miesięczna sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń Szczecin 12148.

OWCZARKI alackie 6- tygodniowe sprzedam. Tel. 820-647 Wołoskańska 49/3. 12171-G

CHARTY afgańskie sprzedam. Tel. 52-31-56, przed godz. 8 i po 16 12188-G

WYŻŁY krótkowłose, szczecińska sprzedam. Firlika 48/10. 12221-G

LOKALE

MIESZKANIE 3-poko- jowe w Gryfinie (sta- re budownictwo) za- mienie na 2-pokojowe lub podobne w Szcze- cinie. Oferty Biuro Ogłoszeń Szczecin 11737.

SAMOTNA (członek Spółdzielni Mieszkani- owej) poszukuje pokoju nieumeblowanego. Of- ery Biuro Ogłoszeń Szczecin 11669.

NOWE M-3 w Radom- sku zamienie na miesz- kanie w Szczecinie, może być stare budow- nictwo. Właściciel: Szczecin, tel. 729-98, po 16. 11668-G

M-2 osiedle Zawadz- kiego, zamienie na 2- pokojowe, budownictwo obojętne. Oferty Biuro Ogłoszeń Szczecin 11638.

SAMODZIELNE miesz- kanie nieumeblowane 2 pokoje, kuchnia, łazienka, odnajmie mał- żenstwo bezdzietnemu. Żegadłowicza 8. 11521-G

MIESZKANIE 150 m kw., stare budowni- ctwo, pięcie, balkon, za- mienie na dwa miesz- kania. P. telefon, Me- scana Bucza 26/4. 11482-G

5-POKOJOWE kwate- runkowe, kuchnia, w. c., łazienka, balkon, rece, TV, telefon, śródmieście, zamienie na 2 mieszkania jedno 2-pokojowe i kawaler- kę. Tel. 433-71. 11759-G

DWA mieszkania trzy- pokojowe (własności- owo, kwaterunkowe) te- lefon, garaż, zamienie na domek. Oferty Biu- ro Ogłoszeń Szczecin 11941.

WYNAJME piłnie w gminie Dźwiznowo na okres letni pomieszcz- nie o pow. powyżej 25 m kw. z przeczacze- niem na świetlicę. Oferty Biuro Ogłoszeń Szczecin 12033.

POWRACAJĄCY z za- granicy poszukuje sa- modzielnego mieszka- nia. Tel. 82-25-26. 12064-G

MIESZKANIE 2., lub 3- pokojowe kupię. Tel. 381-12. 12076-G

POKOJE do wynajęcia z umeblowaniem, kuchni i łazienki. Ul. Zura- wia 21. 12101-G

MIESZKANIE własno- ściowe, 2-pokojowe, ga- raż, ogród, telefon, za- mienie na 2 kawalerki własnościowe. Tel. 731-80. 12102-G

MIESZKANIE 3-poko- jowe, kuchnia, łazien- ka, 107 m kw., słońce, nadaje się na gabinet lub warsztat i działka ogrodnicza, zamienie na 2 mieszkania 2-po- kojowe lub domek (blizniak). Warunki do uzgodnienia. Tel. 421-83. 12125-G

PILNIE poszukuje mies- zkania 2-pokojowego na okres 1-3 lat. Tel. 62-17-33, po 16. 11236-G

M-3 śródmieście - sprzedam. Tel. grze- cznociowy 734-52. 12150-G

MIESZKANIE 3-poko- jowe, komfort, zamie- nienie na 2 jedno-poko- jowe ze sroczkowcem. Tel. służbowy 22-44-61, godz. 7-15. 12164-G

Na wystawie w Waszyngtonie - życie to nie western

Kowboj amerykański: mit i rzeczywistość

NIEDAWNO otwarto w stolicy Stanów Zjednoczonych zakrojoną na szeroką skalę oraz przygotowaną dużym nakładem sił i środków wystawę, zatytułowaną „Kowboj amerykański”. Zaprezentowano na niej niezwykle bogaty zbiór obrazów, rysunków, fotografii, strojów, broni i sprzętu, używanego przez tych pasterzy i poganiaczy bydła, znanych na całym świecie dzięki niezliczonym westernom. Otwarcie wystawy zaszczylił sam prezydent Ronald Reagan, który również — co warto przypomnieć — grał w westernach, chociaż nie w tych najwyższego lotu.

Wystawa waszyngtońska stanowi jeszcze jeden dowód wyjątkowej pozycji, jaką zajmuje kowboj (a raczej jego mit) w zbiorowej świadomości amerykańskiej. W niezwykły amercykanyzm i niejednorodnym społeczeństwie amerykańskim wizerunek szlachetnego „rycerza colta i lassa”, występującego samotnie do walki przeciw złu, awansował prawie do rangi wzorca cnót obywatelskich. Przeciwny Amerykanin, nawet ten mieszkający w wielkim mieście, chętnie identyfikuje się z tym wizerunkiem, czego zewnętrzny przejawem jest upodobanie do noszenia charakterystycznych kapeluszy o wygiętych rondach, kraciatych koszul, butów z cholewami itp. Również za granicą stereotyp Amerykanina często jest utożsamiany z kowbojem.

Kowbojska legenda, która powstała w Stanach Zjednoczonych na długo przed słynnymi rolami filmowymi Gary'ego Coopera i Johna Wayne'a, w znaczniejszej mierze jednak stanowi wytwór piór pisarzy i kamer filmowców niż odbicie rzeczywistości. Na ogół nie znany jest np. fakt, że „złoty okres” kowbojów, który rozpoczął się z chwilą utworzenia na preriach olbrzymich ranch hodowlanych, trwał niewiele ponad 20 lat, mniej więcej od roku 1860 do niezwykle ostrej zimy 1886. W okresie tym ranczerzy rzeczywiście chętnie wynajmowali wędrownych poganiaczy bydła, których zadaniem było formowanie olbrzymich stad i przeganianie ich na odległość często kilkuset kilometrów do stanu

Kansas, gdzie sprzedane bydło było ładowane do wagonów kolejowych. Celem podróży tych pociągów były rzeźnie Chicago.

Okrutna zima roku 1886, podczas której padło ponad 3 mln sztuk bydła, zapoczątkowała jednak okres zmian, do których przyczyniły się w decydującej mierze trzy czynniki: wyczerpywanie się dotychczasowych pastwisk, wynalezienie drutu kolczastego, który ograniczał rolę kowboja w pilnowaniu stad oraz gwałtowny rozwój sieci kolejowej. Jest swego rodzaju paradoksem, że właśnie w tym okresie — co zresztą ilustruje wystawa waszyngtońska — zaczął powstawać mit kowboja.

jak bohatera pełnego optymizmu, symbolu odwagi, indywidualizmu i przywiązania do wolności. Zaczęła powstawać bajkowa wizja codziennego życia kowbojów, nie mająca wiele wspólnego z rzeczywistością.

Niektórzy z prawdziwych kowbojów, jak np. Buffalo Bill, zaczęli robić kariery w różnego rodzaju widowiskach i cyrkach. Sława Buffalo Billa sięgnęła nawet Europy. Reszty dzieła dokonało Hollywood, czyniąc z kowbojów bohaterów godnych nie mał miłośników antycznych.

Jednakże, jak dokumentują zdjęcia wykonane w XIX wieku, życie prawdziwych kowbo-

ków poświęcone było przede wszystkim niezwykle wyczerpującej pracy, która nie była ani trochę tak malownicza jak w filmach. Większość z nich nie przeżywała także tych mroź-

nych krew w żyłach prztydł, ani nie rozwiązywała skomplikowanych dylematów moralnych, które każą im przeżywać i rozwiązywać reżyserzy i scenarzyści filmowi.

Wbrew wrażeniom, jakie można odnieść z westernów, życie kowbojów było stosunkowo spokojne. Zdjęcia pokazane na wystawie waszyngtońskiej pozwalają się np. przekonać, że większość kowbojów nie nosiła wcale rewolwerów! Po prostu przeskadzaliby im w pracy. Wystawione dokumenty obalają też inny mit: bynajmniej nie wszyscy kowboje byli białymi i to pochodzenia anglosaskiego, jak to sugerują filmy „made in Hollywood”. Ok. 30 proc. wśród nich stanowili Meksykanie lub Murzyni, a zdarzali się również (co stanowiło całkowite zaprzeczenie reguł westernowych) i Indianie.

Wystawa waszyngtońska przedstawiła też olbrzymie rozmiary zjawiska wykorzystywania wizerunku kowboja do celów reklamowych. W latach 50 coraz liczniejsze koncerty, zachęcone pomyślnym wykorzystaniem wizerunku kowboja przez koncert tytoniowy „Marlboro” do reklamowania jego papierosów zaczęły zamieszczać w czasopiśmie i w telewizji zdjęcia dzielnych pasterzy, reklamujących frytki kartoflane, olej silnikowy, samochody, piwo, odzież, a nawet... perfumy.

Ostatnia część wystawy poświęcona jest kowbojowi współczesnemu, którego sposób życia — mimo wszelkich wynalazków technicznych i unowocześnienia procesu hodowli bydła — nie zmienił się wiele. Tak jak za czasów Buffalo Billa i słynnego strzelca Wyatt'a Earpa, poszukuje on zaginionych sztuk bydła konno, łapie je na lasso w celu oznakowania i... dostaje równie niewiele pieniędzy za swą ciężką pracę.

Jan MIANOWSKI

Uśmiechnij się!

— Chcesz zobaczyć jak zarabia się pieniądze na kino?

— Przy dobrej widoczności, dostrzegam 1987 rok!

W pięć minut — dwadzieścia lat wstecz

MARZENIA greckich bogów, egipskich faraonów, rzymskich cesarzy oraz pewnego lekarza, alchemika i czarnoksiężnika, który, jak wynika z księgi jarmarcznej, wydanej w 1587 r. przez niejakiego Spiessa, zgodził się zapisać duszę diabłu za cenę uzyskania tajemnicy „eliksiru młodości”, stały się faktem. W jednym z laboratoriów koło Leverkusen w RFN, nad którego dachami królują od lat znany emblemat koncernu farmaceutycznego „Bayera”, ubrany w biały fartuch młody człowiek o twarzy współczesnego dra Fausta, pokazał mi dwie fiołki wypełnione przezroczystą cieczą, oświadczył jak gdyby nigdy nie — że... posiada moc odmładzania ludzi o pięć, dziesięć, a nawet dwadzieścia lat.

Mój rozmówca nie był jednak ani alchemikiem ani czarnoksiężnikiem, a plyn, który miałem okazję oglądać, nie nosił nazwy „eliksiru młodości”. Był to po prostu wyczerpiony wyciąg białkowy, tzw. kolagen, oznaczający się tym, że posiada swoiste zdolności wiążące, czyli mówiąc inaczej zespala-

ce tkanek i nadające jej pierwotną zwartość i elastyczność. Choć właściwości tego wyciągu znane były od dość dawna, główną trudnością, która uniemożliwiała próby kliniczne, był fakt, że był on zajadłe zwa-

Eliksir młodości?

żany przez żywe organizmy, które natychmiast rozpoznałyby w preparacie obce ciało przystępując do jego eliminacji. Ten proces „odrzuć” został jednak opanowany po tym, jak grupie naukowców z Uniwersytetu Stanford w USA udało się opracować metodę biochemicznego „oczyszczania” preparatu przez wynalezienie specjalnego rozpuszczalnika, którego enzymy „pożerały” tylko te molekule białkowe, które ponosiły główną „odpowiedzialność” za uruchamianie reakcji obronnych. Natomiast w stanie nienaruszonym pozostawały proteiny zdolne do zaakceptowania, a więc zasymilowania przez większość organizmów ludzkich.

Nie tak dawno oglądaliśmy ów proces jedynie przez mikroskopy elektronowe. Obecnie mamy już za sobą tysiące doświadczeń klinicznych — powiada młody człowiek o wyglądzie dra Fausta, pokazując dziesiątki

zdjęć mężczyzn i kobiet, które poddały się nowej metodzie „kuracji odmładzającej” w Stanach Zjednoczonych, Szwajcarii i Francji, gdzie preparat pod nazwą „Zyderm collagen implant” zrobił prawdziwie zawrotną karierę.

Oglądam te zdjęcia i nie mogłem wyjść z podziwu. Ludzie przed zabiegiem nie przypominały tych po nim. Po głębokich zmarszczkach wokół oczu, nosa, po bruzdach i faldach wokół nosa czy ust nie zostało nawet śladu. Takie skutki osiąga się głównie w przypadku zmarszczek nabytych, a więc tych, które powstają z wiekiem.

W przypadku szram lub blizn kuracja „Zydermem” musi być

już jednak połączona z operacją plastyczną. Mój informator podkreśla, że słowo „operacja” jest nie bardzo adekwatne, gdyż powinno się raczej używać określenia „zabieg” bądź „zastrzyk”.

Według informacji uzyskanych z USA i Szwajcarii, cała operacja nie trwa dłużej niż pięć minut, pod warunkiem, że nie chodzi o jakąś głęboką bliznę lub zniekształcenie wymagające interwencji chirurgicznej.

Główna trudność polega jedynie na „pewnej ręce” lekarza, tj. na wstrzyknięciu preparatu nie pod leż w samą skórę. Po pięciu minutach pacjentka lub pacjent mogą wstać z fotela, po dziesięciu — iść na randkę, a po dalszych dziesięciu nawet umówić się na kąpieliśku.

Zgodnie z oświadczeniem mego dra Fausta nowy preparat ukazał się na rynku zachodniemieckim jeszcze w końcu tego roku. Nie będzie on jednak tani. Jeden zabieg kosztować będzie od 900 do 1800 marek.

Współczesny czarnoksiężnik z Leverkusen nie był w stanie powiedzieć, czy jest to cena za jedną zmarszczkę na czole, czy też za cały zabieg, dzięki któremu po pięciu minutach ktoś będzie mógł wyjść z gabinetu o... dwadzieścia lat młodszy.

Juliusz SOLECKI

Nasza drużyna

(Dokończenie ze str. 1)

„Agronol” Toruń Wielokrotny mistrz Polski juniorów, także w wyścigach na torze. Mistrz Polski w wyścigu górskim w 1981 r., wicemistrz Polski w 1982 r., drugi w wyścigu dookoła Austrii 1982 r., najlepszy polski kolarz w 1982 r. W Wyścigu Pokoju debiutuje, w ubiegłym roku był rezerwowym.

Lech Piasecki — ur. 1961 r., 178 cm, 67 kg. Z zawodu mechanik. Zawodnik klubu „Orleta” Gorzów Wielkopolski. Dwu-krotny mistrz spartakiady młodzieży w jeździe na czas, mistrz Polski 1982 w wyścigu indywidualnym i górskim. Uczestnik mistrzostw świata w 1981 i 1982 r. W wyścigu debiutuje.

Andrzej Serediuk — ur. 1959 r., 176 cm, 65 kg. Mechanik-kierowca. Zawodnik klubu „Moto-Jelcz” Olawa. Czwarty na mistrzostwach świata 1982 r. Zwycięzca Gran Premio Liberazione w Rzymie 1982 r., zwycięzca Settimana Bergamasca 1983 r. 13 miejsce w Wyścigu Pokoju 1982 r. W wyścigu po raz drugi.

Adam Zagajewski — ur. 1959 r., 185 cm, 72 kg. Ślusarz-mechanik. Zawodnik klubu „Mazowsze” Teresin. Mistrz Polski w wyścigu drużynowym 1981 r., trzykrotny medalista kryterium o puchar ministra obrony narodowej — w 1981 r.

pierwsze miejsce, w 1982 — drugi, w 1983 r. — trzecie miejsce. Piąty w Wyścigu Dookoła Polski w 1981 i 1982 r. W Wyścigu Pokoju debiutuje.

Rezerwowym jest **Józef Gościło** ur. 1959 r., zawodnik klubu „Gwardia” Katowice. Zwycięzca wyścigu o Memorial p.k. Skopenki w 1982 r., drużynowy mistrz Polski na 100 km w 1982 r. Nie startował w Wyścigu Pokoju.

Z Werder, FC Malmoe

i Sankt Gallen

Pogoń w silnej grupie Pucharu Lata

TRZY DRUŻYNY: Pogoń Szczecin, Baltyk Gdynia i Cracovia Kraków bronić będą barw naszego kraju w tradycyjnych rozgrywkach piłkarskiego Pucharu Lata. Szczecińska „jedenastka” znalazła się w wyjątkowo silnej grupie, co zapowiada ciekawą, emocjonującą mecz. Rywalami portowców będą bowiem: Werder Brema, FC Malmoe i Sankt Gallen. Baltyk grać będzie z Admirą Wacker. 1903 Kopenhaga i IFK Goeteborg, a Cracovia ze Sturmem Graz. Videotonem i Rudą Hvezda Cheb.

Terminarz spotkań Pogoni jest tak ułożony, że nasi piłkarze najpierw rozegrają trzy mecze na wyjeździe, a później rewanże w Szczecinie. Rozgrywki portowcy rozpoczną wstępem w Szwecji, gdzie 25 czerwca zmierzą się z FC Malmoe, 2.VII zagrają w RFN z Werder Brema, a 9 lipca w Szwajcarii z Sankt Gallen. Rewanże 16, 23 i 30 lipca kolejno z: Werder, Sankt Gallen i FC Malmoe. (Jg)

O piłkarzach i publiczności

Opinia szwajcarskiego gracza

UMBERTO BARBERIS, kapitan reprezentacji Szwajcarii, od trzech lat grający w klubie Monaco, jest we Francji piłkarzem bardzo cenionym, nie tylko ze względu na swe boiskowe umiejętności. Także poza stadionem ma on wiele do powiedzenia na tematy związane z zawodowym sportem. Oto fragmenty wywiadu, jakiego udzielił ostatnio tygodnikowi „France Football”:

— JAKIE znaczenie mają dla pana zarobki dzięki piłce? Trudno jest o tym mówić, zwłaszcza że kłopotów finansowych raczej nie mam. Dla mnie najważniejsze jest to, że pozwalają one uniknąć wielu potencjalnych konfliktów między mężem i żoną. Związek pieniędzy z kulturą również jest dla mnie niezaprzeczalny. Książka czy obraz kosztują przecież drogo. Pochodzą ze środowiska robotniczego i znam wartość pieniądza. Nie wstydję się swoich zarobków, są to pieniądze zarabiane w uczciwy sposób. Przynajmniej broni zarabiania więcej...

— Piłkarze przez wielu ludzi nie są uważani za ludzi inteligentnych i nie są tak jak naukowcy, a których inteligencję lepiej nie wspominać... — Jest to w części prawda, widzę to również. We włoskich najlepszy piłkarze są ludźmi z „klasa”, można się z nimi pokazać w każdym środowisku. Zawsze grzeźni, znają siebie, ubrań. Po prostu szanują oni swój zawód. Mieszkanie w bloku i kiepski samochód same w sobie niczego przecież nie znaczą. Problem trzeba rozwiązać inaczej, zmienić stosunek ludzi do naszego zawodu. Muszą to zrobić sami piłkarze, dbając o swoje wykształcenie, kontakty z innymi środowiskami, co w rezultacie powinno pomóc im znaleźć swoje miejsce w społeczeństwie. Właśnie w ten sposób można zachęcać ludzi do przychodzenia na stadion. Znaliśmy ich, robiliśmy im tenis, golf, szermierkę czy lekkoatletykę, które umiemy jednak zaprzestać w momencie, gdy sportowiec chce przelieźć dyscyplinę, wymagając większego intelektualnego wysiłku niż piłka. Często publiczność jest zadowolona z występów sportowców, kibic na stadionie szuka emocji nie zawsze najwyższego lotu. Musi się to przenosić na zawodników.

Imprezy sportowe

- PIĄTEK
- Godz. 17 — hala WDS — międzynarodowy turniej bokserski z okazji 35-lecia Stoczni im. A. Warskiego; Carbo Gliwice — Pogon, a o godz. 19 — Stal Stocznia — Pees (Węgrzy)
- SOBOTA
- Godz. 9 — tor przy al. Woj. Polskiego — I eliminacja ogólnodostępnej imprezy motocyklowej Grand Prix „Głosu Szczecińskiego”
 - Godz. 9.30 — korty przy al. Woj. Polskiego — turniej tenisowy w ramach XIX RTN
 - Godz. 10 — klub „Pozytylion” ul. Dworcowa 2 — otwarty turniej brydża z okazji 35-lecia Stoczni im. A. Warskiego
 - Godz. 10 — hala WDS — turniej bokserski; walcą: Pees — Pogon, a o godz. 12 Carbo — Stal Stocznia
 - Godz. 10 — boisko SP nr 7 w Swinioujściu — turniej mini-piłki nożnej
 - Godz. 10 — Wzgórze Hetmańskie — mecz o mistrzostwo ligi wojewódzkiej w tenisie ziemnym Ognisko TKKF „Morsk” SKT
 - Godz. 11 — Park Kasprowieca — rekreacyjny festyn sportowy
 - Godz. 11 — Elektrownia „Dolna Odra” — Sztafeta Zwycięstwa w ramach IV RTN
 - Godz. 12 — stadion Błękitnych w Stargardzie — mecz piłkarski o mistrzostwo III ligi Błękitni — Lubuszanie Drzewienko
 - Godz. 17 — stadion przy ul. Twarzowskiego — mecz piłkarski o mistrzostwo I ligi Pogon — Górnik Zabrze
- KOŁO PZW Polskiej Złegły Morskiej zaprasza członków kole na zawody wędkarskie w dniu 7 i 8 maja. Zgłoszenia telefonicznie przyjmowane są pod numerem 222-461 wezw. 199
- W DNIACH 9-14 maja na boisku „Czarini” rozegrane zostaną XII mistrzostwa akademickich roczników w piłce nożnej. Początek spotkań o godz. 19.

- ul. Dworcowej — c.d. turnieju brydżowego
- ul. Dworcowej — Jez. Dąbskie — c.d. regat żeglarskich
- Godz. 11 — Zieloniewo — start sztafety Zwycięstwa na trasie Zieloniewo — Stargard (meta przy ul. Buczka w Stargardzie)
- Godz. 11 — hala ZSBO ul. Willowa — mecz piłki ręcznej młodzieżowej do I ligi: Ogniewo — Wel na Rogozno
- Godz. 11 — stadion Chemika w Policach — mecz piłki nożnej o mistrzostwo III ligi Chemik — Grunwald
- Godz. 12 — hala WDS — międzynarodowy turniej bokserski; walcą: Pees — Carbo Gliwice, a o godz. 12 — Pogon — Stal Stocznia
- Godz. 10 — boisko SP nr 7 w Swinioujściu — turniej mini-piłki nożnej
- Godz. 10 — Wzgórze Hetmańskie — mecz o mistrzostwo ligi wojewódzkiej w tenisie ziemnym Ognisko TKKF „Morsk” SKT
- Godz. 11 — Park Kasprowieca — rekreacyjny festyn sportowy
- Godz. 11 — Elektrownia „Dolna Odra” — Sztafeta Zwycięstwa w ramach IV RTN
- Godz. 12 — stadion Błękitnych w Stargardzie — mecz piłkarski o mistrzostwo III ligi Błękitni — Lubuszanie Drzewienko
- Godz. 17 — stadion przy ul. Twarzowskiego — mecz piłkarski o mistrzostwo I ligi Pogon — Górnik Zabrze

Tenis

Pierwsze punkty do Grand Prix

JAK już informowaliśmy, szwajcarscy tenisiści rozpoczęli sezon tradycyjnym turniejem rozgrywanym tradycyjnie z okazji 1 Maja Wznie w tym udział 117 zawodników. W grupie do lat 18 wygrał Robert Hryniewicz wygrywając z Arkadiuszem Paskiem 6:1, 7:5. Trzecie miejsce zajął Przemysław Świeński w finałowym meczu w grupie II z 35 lat Roman Kostyrka pokonał Andrzeja Chendyńskiego 6:4, 7:5, zaś w meczu o trzecie miejsce Ryszard Śmigaj wygrał z Ireneuszem Maciejem 7:5, 6:1. W grupie odbiłowy najlepszy był Ryszard Śmigaj wygrywając 6:3, 6:4 z Mieczysławem Kałmierzakiem. W meczu o trzecie miejsce Sławo-ster Pleśiewicz przegrał 4:8, 6:7 z Stanisławem Witkowskim. Turniej dziewcząt rozgrywany był systemem każdy z każdym. W grupie Katarzyna Bednarek przed Izabellą Mosbauer i Agnieszką Her-rod. I-miowy turniej zalany jest do (teoretycznej) punktacji o Grand Prix Szczecina. (Jas)

RAYMOND CHANDLER

Tłumaczył Piotr Kamiński 62

Opuściłem zastawę, podszedłem i podniosłem z ziemi butelkę alkoholu etylowego, wytarłem ją z kurzu chusteczką i odłożyłem na bok. Alkohol już mnie nie interesował. Znowu pochylłem się, a ukąszenie pszczoły między łopatkami przypomniało mi, że mam podnieść z ziemi coś jeszcze. — To coś z okrągłą, białą, drewnianą rączką, co leżało pod ścianą. Kołec do lodu, bardzo ostro zakończony, najcięższej trzój całej długości. Podniosłem go do światła i obejrzałem sobie ostro koniec. Był tam, albo i nie, ślad mojej krwi. Przesunąłem lewą ręką palec po czubku. Nie było krwi. Czubek był bardzo ostry.

Popracowałem jeszcze trochę chusteczką, po czym pochylłem się i wetknąłem mu kołec do lodu w prawą rękę, białą i woskową na tle dywanu. Robiło to zbyt sztuczne wrażenie. Potrząsnąłem ręką, żeby kołec potoczył się po podłodze. Pomyślałem, żeby mu przeskakać kieszonkę, ale bardziej bezwzględna ręka już to pewnie zrobiła.

W nagłym rozblysku paniki przeskakałem natomiast własne. Niczego mi nie zabrano. Nawet Luier pod ramieniem został na swoim miejscu. Wyciągnąłem go i poukładłem. Nie wystrzelono z niego, czego mogłem się domyślić i bez sprawdzenia. Kiedy wypadł do ciebie z Luge-rra, to nie idziesz potem na spacer.

Przestąpiłem ciemną, czerwoną kałużę za progiem i rozejrzałem się po hallu. Dom był cichy, czekał. Po śladach krwi doszedłem do pokoju na tyłach domu. Był urządzony jak pracownia. Tapczan, biurko, parę książek medycznych i pism, popielniczka a w niej pięć grubych, owalnych pe-łto. Metaliczny blysk pod nogą tapczanu okazał się użyty łuską od naboju z automatu kaliber 32. Pod biurkiem znalazłem drugą. Wsadziłem je do kieszeni.

Wyszedłem i poszedłem w górę po schodach. Były tam dwie sypialnie, obie używane, jedną dość dokładnie oczyszczono z ubrań. W popielniczce leżało jeszcze kilka owalnych pełto dra Lagardie. W drugiej była skromna garderoba Orrina Questa, jego drugi garnitur i płaszcz wisiały porządnie w szafie, koszulki, skarpetki i bielizna również porządnie w szufladach komody. Pod koszulkami z tyłu znalazłem Leicę i obiektyw F 2.

Zostawiłem to wszystko na swoim miejscu, po czym zszedłem z powrotem schodami do pokoju, gdzie martwy mężczyzna leżał w całkowitej obojętności wobec tych drobniawych. Wytarłem jeszcze kilka galek od drzwi z najczystszej perwersji, zawałem się nad telefonem w poce-kałni, ale wyszedłem nie dotykając go. Fakt, że nadal stałem na własnych nogach dowodził niezbicie, że dożył doktor Lagardie nikogo nie zabił.

Ludzie wciąż jeszcze drapali się w górę alejką ku przedziwnie małym drzwiom zakładu pogrzebowego naprzeciwko. W środku stękały organy.

Obszedłem róg domu, uśladłem do samochodu i odjecha-łem. Jechałem wolno i oddychałem ciężko, z samego dna płuc, ale ciągle nie mogłem się nawdychać dość tlenku.

Bay City kończy się mniej więcej cztery mile od oceanu. Zatrzymałem się przed ostatnim drugostorem. Czas na jeszcze jeden z moich anonimowych telefonów. Wpadnijcie i zabierzcie sobie zwłoki, chłopcy. Kim jestem? A, takim tam szesściarzem, który ciągle je dla was znajduję.

Popatrzyłem na drugostore i do środka przez frontowe okno. Dzieciuchna w skónych okularach czytała pismo ilu-strowane. Wyglądała trochę jak Orfama Quest. Coś ścisnęło mnie za gardło.

Nie wyjałem kluczyka ze stacyjki i pojechałem dalej. W końcu miała prawo wiedzieć pierwsza, bez względu na przepisy. I tak byłem już daleko poza ich granicami.

Zatrzymałem się przed drzwiami biura z kluczem w ręku. Potem podszedłem bezgłośnie korytarzem do drugich drzwi, tych, które są zawsze otwarte, i nastukiwałem. Mogła tam już być, może czekała, z oczami błyszczącymi za skórnymi okularami i z małą, wilgotną buzią, która chce się cato-wać. Będę wówczas musiał powiedzieć jej coś gorszego, niż się jej mogło przysnąć, a potem pójść sobie i nigdy więcej jej nie zobaczę.

Nie ustyszałem nic. Wróciłem, otworzyłem drugie drzwi, podniosłem pocztę, zaniosłem ją i rzuciłem na biurko. Nie było tam nic, co pozwoliłoby mi urosnąć we własnych oczach. Zostawiłem więc listy i poszedłem przekreślić za-mek w drugich drzwiach. Po długiej chwili otworzyłem je i wyjrzałem. Czysta i pustka. U moich stóp leżała poskładana kartka papieru. Ktoś ustunął ją pod drzwi. Podniosłem ją i rozłożyłem.

„Proszę do mnie zadzwonić, do domu. Bardzo pilne. Mu-żesz pana zobaczyć”. Podpisane to było „D”.

Wykreśliłem numer Chateau Barcy i poprosiłem pannę Gonzales. Kto dzwonił, przepraszam? Chwileczkę, panie Mar-łowe. Dryń, dryń, dryń.

— Słucham?

— Trochę dziś za gruby ten południowy akcent...

— Ach, to pan Amigo. Czekaliśmy tak długo w tym pana śmieszny biurze. Czy może pan tu przyjechać i porozma-wiać ze mną?

(cda.)

9 bm. w pałacyku STN

Kiermasz Książki Naukowej

9 MAJA od godz. 9 do 18 w siedzibie Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego przy al. Wojska Polskiego 96 odbędzie się kiermasz Książki Naukowej. NA kiermaszu można będzie kupić książki (głównie autorstwa naukowców szczecińskich) o tematyce historycznej (m.in. "Wielki przemysł Szczecina w latach 1850-1914" E. Włodarczyka), socjologicznej (m.in. "Środowisko pracy kolejarzy i ich środowisko rodzinne" J. Lindeckiego), medycznej, morskiej i rolniczej (szczególnie duży wybór). Będą tu również do nabycia materiały z sesji naukowych m.in. "Przemysł rolnictwa", "Metabolizm fluoru" a także wiele ciekawych tytułów wśród nich "Szczecin miasto parków i zieleni" autorstwa S. Kownasa i Cz. Piskorskiego.

Organizatorzy kiermaszu zapraszają wszystkich chętnych, przede wszystkim studentów i magistrantów zainteresowanych wynikami badań naukowych. (1)

Zaproszenie do Teatru Letniego

Z OKAZJĄ Dnia Zwykłego w amfiteatrze w Parku Kasprzowca w niedzielę o godz. 16 odbędzie się impreza artystyczna, w której udział weźmą m.in. zespół "Hajduki", piosenkarki i tancerze z Bulgarii oraz Lidia Szadkiewicz - laureatka X Ligi Tardki.

Idziemy do Filharmonii

Giuseppe Raffa

W PIĄTEK o godz. 19.30 i w sobotę o godz. 17 odbędzie się w Filharmonii koncerty symfoniczne w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej PFS pod dyktando występowającego gościnnie dyrygenta Giuseppe Raffa z Włoch. Program zawiera: V Symfonię e-moll Czajkowskiego, "Werture de Op. 18" Mozarta, "Symfonia lijskie" Verdiego oraz "Cesaraki wale" i "Nad pięknym modym Dunajem" J. Straussa.

Prosto z komputera

Super-nova na firmamencie duszy

NO i zaczęło się. Najpierw uszkodziłam samochód, potem zbladłam, doniknęłam, spaliłam mięso i upiekłam zalewak. W domu atmosfera zrobiła się jak podczas wiosennej burzy - przy każdym spotkaniu z najbliższymi następowały wyładowania. Czulałam, że moje wnętrza kipią, w głowie mam chaos i nie potrafiłam robić najmniejszego kroku, bo każdy będzie nieudany. To znaczy najlepiej było się do nikogo nie odzywać, nie brać za żadną poważną pracę i przeczekać tę fatalną passę.

Intuicja kazała mi usiąść w fotelu i przeanalizować sytuację. Skąd to wszystko? Wiosna, zmęczenie czy może wpływ księżycy? A może agresja ma prawo od czasu do czasu ogarnąć każdego i teraz przyszła pora na mnie?

W porę przypomniałam sobie, że na półce leży przecież mój wykres psychofizyczny. Przez

„Z przepisami na ty”

Klub Motorowy zaprasza

KLUB Motorowy „Szczecin” wraz z Okręgową Komisją Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego oraz KW i KM MO Szczecin organizują otwartą dla wszystkich sympatyków motorystyki i bezpieczeństwa ruchu drogowego imprezę „Z przepisami na ty”.

W programie przewidziano m.in.: zdobywanie karty rowerowej, sprawdzenie ustawienia świateł, sprawdzenie i wyregulowanie gaźnika oraz zaplanowany udział w konkursie z kodeksu drogowego lub wiedzy z zakresu teorii. Dla biorących udział w imprezie przewidziane zostały upominki, udział bezpłatny. Organizatorzy zapraszają wielu w najbliższą sobotę (7 bm.) w godzinach 9.30-14.00 na parking motokrosu przy al. Wojska Polskiego.

Z handlowego podwórka Kontrole wykazują uchybienia Przygotowania do sezonu

PRZY OKAZJI ROBIENIA codziennych zakupów zbieramy spostrzeżenia na temat handlu i każdy musi przyznać, że ostatecznie coraz wyraźniej widać poprawę zaopatrzenia.

NIE oznacza to, że możemy czuć się w pełni zadowoleni. Coraz rzadszy widok pustych półek nie jest przecież równoznaczny z obfitością towarów, czego potrzebujemy na co dzień. Dopoki herbata, kisiel, proszek do pieczenia czy mąka ziemniaczana będą rarytasami „rzucanymi” od czasu do czasu - dopóty nie będzie podstaw do nadmiernej optymistyki.

Ale też nie widać już gigantycznych kolesek, coraz mniej artykułów trzeba reglamentować, coraz rzadziej stykamy się ze zjawiskami spekulacyjnymi i jeśli mamy powody do narzekania, to tylko takie, że czasami na czas nie dowieziono świeżego chleba, że trzeba czekać aż masło się rozrożni, że „wetknie” się niekiedy klientowi przeterminowany artykuł, że dostajemy czasem nieporządek w sklepach.

Tego rodzaju spostrzeżenia potwierdziły ostatnio wyniki kontroli przeprowadzonych w handlu przez Terenowe Grupy Operacyjne. Ekipy te kontrolowały nie tylko handel (także funkcjonowanie administracji terenowej oraz stan prac w rolnictwie), ale wśród stwierdzonych uchybień - aż 90 proc. dotyczy właśnie handlu.

I TAK w wyniku działania grup operacyjnych skierowano do dyrekcji odpowiednich przedsiębiorstw wnioski o ukaranie kierowników niektórych sklepów, m.in. „Odzieżowca” (WPHW), gdzie stwierdzono brak w organizacji pracy, nieporządek i przetrzymywanie to-

warów. Ukarani też zostają kierownicy następujących sklepów podległych PSS „Spolem”: sklepu nr 269 (za braki w oznakowaniu towarów oraz przetrzymywanie spieniałych przetworów rybnych), sklepu nr 146 (znaleziono tam zgnięte ziemniaki, a na zapleczu duże ilości denaturatu) oraz sklepów 143, 45, 282 i 264 (w nich z kolei znaleziono duże ilości zsiadłego mleka, trzymanego od kilkunastu dni). Poważniejsze uchybienia stwierdzono w przy padku sklepu nr 4 RSP w Witkowie, gdzie znaleziono towary ukryte w... ubikacji.

EFEKTEM działania grup operacyjnych będą jednak nie tylko ukarania, ale i wyróżnienia. Za dobrą organizację pracy, należytą dbałość o stan zaopatrzenia i uroczyszenie oraz zgodności z oznakowaniem kierownicy sklepów spożywczych: „Hall Piastowski”, sklepu nr 165 przy ul. Krasińskiego, nr 38 przy ul. Włocławskiej, nr 46 w Starogardzie, nr 220 w Policach, Społdzielczego Domu Handlowego w Starogardzie oraz podległego WPHW sklepu nr 5 609 w Kamieniu Pomorskim.

WYNIKI tej kontroli przedstawili wczoraj wojewoda szczeciński na okresowym spotkaniu z handlowcami i producentami żywności. W czasie narady omówiono także zadania przypadające na najbliższy okres. Zbliża się sezon turystyczny, więc do naszego województwa zjadą tysiące wczasowiczów. W pasie nadmorskim trwają jeszcze remonty obiektów handlowych i gastronomicznych, ale do końca miesiąca wszystkie punkty zostaną przekazane do użytku. Na handlowców zaś spocznie obowiązek dostarczenia zwiększonych ilości towarów. Jak zapewnijają - są do tego przygotowani.

W tym miesiącu handlowcy i producenci muszą dokończyć starania by w sklepach i bufetach zakładowych znalazło się więcej niż w kwietniu wyrobów gammażeryjnych (plan ub. miesiąca został w tej dziedzinie wykonany tylko w 65 proc.), w sklepach mięsnych będzie więcej konserw. Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Przemysłu Mięsnego uruchamia produkcję konserw wołowych, co należy

przyjąć z zadowoleniem, wiadomo bowiem, iż ani wołowina z kością, ani wędliny wołowe nie cieszą się dużym popytem, natomiast konserwy - zwłaszcza te będą one z dodatkiem wleprzyni - na pewno będą kupowane. (mg)

Komunalni budują przystań

Wędkarze dla siebie

KOŁO wędkarskie „Cieplarz” skupiające pracowników WPEC i „Transkumu” zaliczyło można do aktywniejszych w mieście. Amatorów „moczenia patyków” większość wolnego czasu spędzają nad wodą, prawie w każdej wolnej sobotę lub niedzielę organizowane są imprezy wędkarskie. Pojutrze 8 bm. koło zorganizuje sezon zawodów oucharzy przedchodnie dyrektorów WPEC i „Transkumu” odbędzie się one na kanale ciepłym Elektrywni „Dolina Odra”.

W ub. roku wędkarze z „Cieplarza” przystąpili do budowy własnej przystani nad Jez. Dąbskim. Prace są kontynuowane w br. Ostatnio 60 wędkarzy porządkowało teren betonową nabrzeż, malowało barwy, która będzie służyć m.in. jako hangar dla łodzi. Wszystkie prace wykonywane są społecznie. (jas)

NA ZDJĘCIU: Wędkarze z koła „Cieplarz” będą mieli własną przystań. Foto: Zb. Jodkowski

Notatnik szczeciński

♦ KLUB „Kierunk” (ul. Mariacka 8/9) zaprasza dziś 8 bm. o godz. 18 na spotkanie z sekretarzem Pomorskiego Towarzystwa Parapsychologicznego mgr. Wacławem Liedke, który mówić będzie na temat „Wiedzy tajemnej w starożytności”. Wstęp wolny.

♦ BM o godz. 12 w DK „Korab” odbędzie się Wotewodzik Przegład Zespołów Tanceznych i Folklorystycznych. ♦ DZIS o godz. 18 w Klubie MPK dr inż. Juliusz Chojnacki wygłosi prelekcję z cyklu „Sekrety morza” ilustrowana przeobrażeniami pt. „Wieloryb i wielorybnictwo”. Wstęp wolny. ♦ W NIEDZIELĘ o godz. 13 w MPK odbędzie się koncert w wykonaniu muzyków Filharmonii Szczecińskiej, prowadzony przez Waleriana Pawłowskiego. Wstęp wolny.

♦ W PALACU Młodzieży w sali klubowej w niedzielę o godz. 12 odbędzie się program z cyklu „Opowieści Wypuczka i Wklesiolka” pt. „Przygoda na Waszarem” w wykonaniu aktorów Teatru Polskiego oraz projekcja bajki pt. „Nowi goście”.

♦ KLUB „Remedium” zaprasza w niedzielę dzieci na tradycyjne spotkanie o godz. 15 a dorosłych na wieczór dyskusyjny o godz. 17.

♦ TRADYCYJNY Festyn Klubowy z okazji Dnia Kultury, Oświaty i Pracy odbędzie się w Klubie Garnizonowym przy ul. Wawrzyniaka 5 w niedzielę w godz. 10-14. W programie: kiermasz orac plastyków-amatorów, wystawa fotograficzna: „Trzymamy straż nad Odrą” oraz „Człowiek tamtych dni” gdańska staroci pod hasłem „Wszystko za wszystko”, występy zespołu „Dwunastka” i projekcja filmów oświatowych oraz 20 jubileuszowy kiermasz książek i wydawnictw w jez. esperanto.

♦ KLUB Osiedlowy SSM w ramach Dekady Młodzieżowej organuje 7 bm. czyn młodzieży na terenie osiedla Kaliny - zbiórka w klubie o godz. 12, a 8 bm. rajd pieszy „Szlakiem wyzwoleńców”, 9 bm. zbiórka o godz. 10. W poniedziałek o godz. 16 w pracowni plastycznej przy ul. Jodłowej 36 odbędzie się plener fotograficzny.

♦ W SOBÓTĘ w godz. 10-13 w klubie WSM „Pod Maziarami” odbędzie się kolejna „Giedź marynistyczna i romantyczna”.

INFORMATOR

HANDEL, USŁUGI

DYZURNE sklepy ogólnospożywcze, piekarnicze i nabiałowe czynne będą w sobotę od g. 6 do 12, sklepy mięsno-wędliniarskie, gammażeryjne i drobiarskie (wszystkie), rybne (dyzurne), warzywno-owocowe oraz kioski spożywczo-rolnicze czynne od godz. 7 do 12, sklepy spożywcze „Pewexu” - od g. 10 do 17, cukierki PSS „Spolem” od g. 10 do 18, piekarnia prywatne otwarte od g. 6 a cukierki prywatne od 10 do 18, sklepy prywatne - w umiarkowanych „Warsu” na Dworcu Gł. PKP czynny od g. 9 do 24, kwiatarnia czynne: przy ul. Kościłki Kierat, Nad Odrą 35, Krzywoustego, Powstańców Wlkp., Jagiellońskiej przy „Platanie”, Wyzwolenia 81, Obr. Stalingradu, Woj. Polskiego 57, Kłobowicza 22, Pozostawie, Kadłubka i Mierniejczy, Kioski „Ruchu” czynna cała sieć w godz. od 6 do 15, dyżurne od godz. 15 a na Dworcu Gł. PKP od 5 do 24. Zakłady usługowe frzyżersko-kosmetyczne „Urody” oraz salon „Poliana” przy ul. Krzywoustego 11/13 czynne od g. 7 do 14; fotograficzne „Foto-Studio” przy al. Woj. Polskiego 38 od 12 do 18, w Wyższej 84 od 10 do 18, Kędz. Wyszynskiego od 12 do 18, Pogotowie RTV od 8 do 13 (tel. 359-55

i 359-96); stacje obsługi samochodów przy ul. Mieszka I i Smoleńskiej czynne od g. 6 do 14; stacje benzynowe CP, czynne: całą dobę przy Mickiewicza, Kadłubka, Eskadrowej, Ku Słońcu, Chopina; od 7 do 15 przy i Maja, Kolumba i Goleniowskiej; od 12 do 20 przy Mazurskiej i Somosiery; pomoc drogową tel. 981 - czynna całą dobę. W niedzielę czynne będą: Deltakasy przy al. Wyzwolenia 37 od g. 10 do 14 i al. Wojska Polskiego 52 od 14 do 18; sklepy cukiernicze „Spolem” od 10 do 16, sklep „Mazurek” przy al. M. Buczka od 11 do 18, cukierki prywatne od g. 10 do 18 punkt „Warsu” od g. 9 do 24, kwiatarnie dyżurne: przy Jagiellońskiej 14, Obr. Stalingradu, 5 i 20, Rew. Półwiekowy, Księżnej Zofii, Jagiellońskiej przy „Platanie”, Wyzwolenia 81, Woj. Polskiego 57, Kłobowicza 22, Mierniejczy, Kioski „Ruchu” - porówna stanu sieci czynna w godz. 8 -14, dyżurne od godz. 18 i 24 - jak w sobotę. Zakłady usługowe frzyżersko-kosmetyczne „Urody” dyżurne przy hotelach „Gwiazda”, „Płomień”, „Róża” oraz na Dworcu Gł. PKP od g. 8 do 12, fotograficzne „Foto-Studio” czynne na indywidualne zamówienia klientów pomoc drogową tel. 981 - czynna całą dobę. POZTA W sobotę całą dobę czynne będą telegraf i telefon przy al.

Niepodległości 41/42 oraz UPT przy ul. Dworcowej, Poczowej, Wyzwolenia, Mickiewicza, Strzałowskiej, Dubois, Zamkniętej, Krakowskiej, Zastawia, A. Krzywów, Metalowej, Ku Słońcu, Bat. Chłopskiej, Bałtyckiej, Wilczej, Wojska Polskiego, Międzyzdrojów, Szkolnej, Włocławskiej, Chopina oraz w Policach przy ul. Grawalnickiej 16; w godz. od 8 do 13 - przy urzędach Wojewódzkim i Miejskim, w godz. od 9 do 14 UPT przy ul. Stołeczyskiej, Szczecińskiej oraz w Złom u, a od 9 do 11 w Policach przy ul. Piastów 5.

Dyżur kasowy w zakresie doręcznych wyplat i wpłat oszczędności - II PKO przy pl. Orla Białego 5. (1)

KOMUNIKACJA

W sobotę środki komunikacji miejskiej kursować będą wg świątecznych rozkładów jazdy. Z powodu awarii sieciowych 7 bm. w godz. od 8 do 18 nastąpi wstrzymanie ruchu tramwajowego na odcinku ul. Dworcowa - Pomorskiej. W tym czasie tramwaj linii nr 3 kursować będą z Lasu Arkuskiego do ul. Dworcowej (przez ul. Kard. Wyszyńskiego) a tramwaj linii nr 1, 5 i 6 zastąpią busy autobusowe „8N”, które kursować będą od ul. Piłki, przez Dubois, Zastawia, Młoczek, do Zielniejszej, Połosego, Bramy Portowa, Wyszynskiego i dalej bez zmian.